
Projekat modernizacije železničke pruge Beograd–Niš

Tehnička podrška Jedinici za implementaciju projekta (JIP)

REFERENTNI BROJ: NEAR/BEG/2022/EA-RP/0010

IZVEŠTAJ O SPROVEDENIM JAVNIM KONSULTACIJAMA

„Rekonstrukcija i modernizacija železničke pruge Beograd–Niš, Republika Srbija“

April, 2026.

Sadržaj

1. Uvod	4
2. Zahtevi u pogledu uključivanja zainteresovanih strana	7
2.1. Nacionalni pravni okvir	7
2.2. Zahtevi finansijskih institucija	7
2.3. Integrisanje zahteva u Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP)	9
3. Pregled aktivnosti u vezi sa javnim uvidom i konsultacijama povodom ESIA dokumentacije 10	
3.1. Postupak javnog uvida	10
3.2. Javne konsultacije i sastanci fokus grupa	11
3.2.1. Prvi krug javnih konsultacija (8–12. septembar 2025. godine)	14
3.2.2. Drugi krug javnih konsultacija (22. septembar – 2. oktobar 2025. godine)	15
3.2.3. Fokus grupe – osetljive grupe i nevladine organizacije (9–17. oktobar 2025. godine)	17
3.2.4. Dodatni krug javnih konsultacija (5–6. novembar 2025. godine)	22
4. Sažetak komentara zainteresovanih strana i odgovora IŽS-a	25
4.1. Metodologija prikupljanja i dokumentovanja podataka	25
4.2. Sažetak komentara zainteresovanih strana	25
4.2.1. Ključne teme koje su se izdvojile tokom javnih konsultacija i sastanaka fokus grupa	25
4.2.2. Sažetak pisanih pritužbi/upita primljenih tokom perioda javnog uvida u ESIA dokumentaciju	30
4.3. Odgovor IŽS-a na pitanja i primedbe lokalne zajednice	37
5. Zaključci i naredni koraci	40

Spisak tabela

Tabela 1 – Opštine i naselja duž Deonice 3	5
Tabela 2 – Prvi krug javnih konsultacija.....	14
Tabela 3 – Drugi krug javnih konsultacija	16
Tabela 4 – Fokus grupe – osetljive grupe i nevladine organizacije	18
Tabela 5 – Dodatni krug javnih konsultacija.....	22
Tabela 6 – Sažetak pritužbi/upita primljenih tokom perioda javnog uvida u ESIA dokumentaciju	30

Spisak priloga

Prilog 1 – Dokaz o javnom uvidu
Prilog 2 – Kopije svih pozivnih pisama
Prilog 3 – Spisak učesnika javnih konsultacija i sastanaka fokus grupa (<i>nije namenjeno za javni uvid</i>)
Prilog 4 – Zapisnici sa sastanaka
Prilog 5 – Dokazi o upućivanju poziva za javne konsultacije
Prilog 6 – Evidencija pritužbi i upita (<i>nije namenjeno za javni uvid</i>)

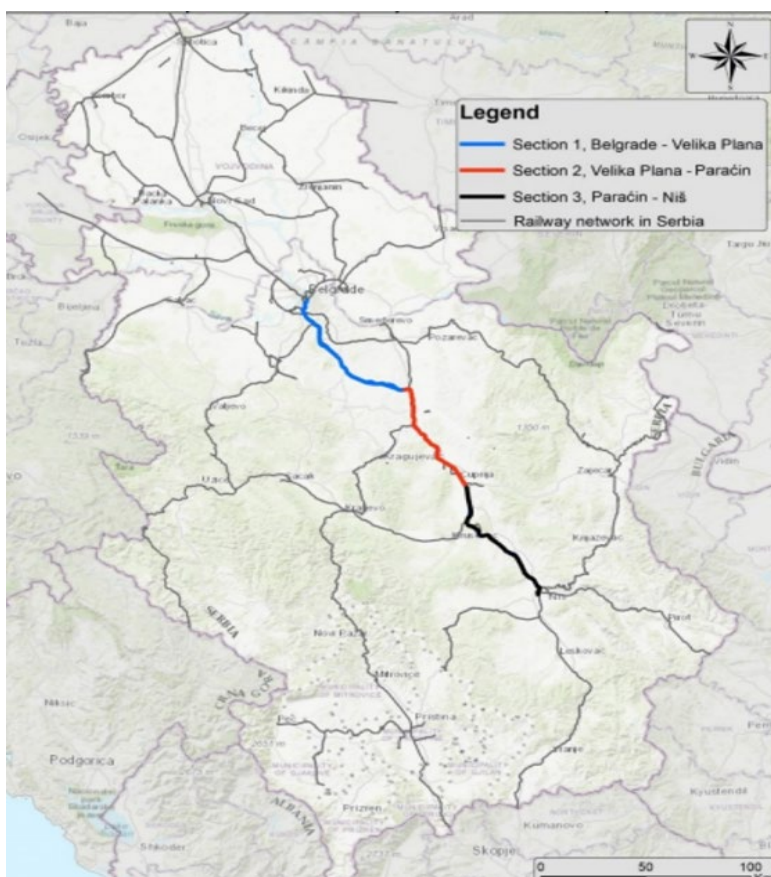
1. Uvod

Projekat modernizacije železničke pruge Beograd–Niš (u daljem tekstu: **Projekat**) predstavlja jednu od najznačajnijih infrastrukturnih investicija u Republici Srbiji i širem regionu Zapadnog Balkana. Projekat predstavlja strateški korak ka unapređenju železničke povezanosti, bezbednosti i operativne efikasnosti duž Panevropskog koridora X, koji povezuje Centralnu Evropu sa Grčkom i istočnim Mediteranom.

Projekat je pokrenut 2021. godine sa ciljem rekonstrukcije i modernizacije približno 220 km elektrificirane železničke pruge između Beograda i Niša, čime će biti omogućeno da putnički vozovi saobraćaju brzinom do 200 km/h, a teretni vozovi do 120 km/h. Rekonstruisana železnička pruga omogućiće odvijanje saobraćaja međunarodnih (sa ograničenim brojem zaustavljanja), nacionalnih i regionalnih vozova, u skladu sa najvišim evropskim standardima bezbednosti, interoperabilnosti i zaštite životne sredine.

Planirani radovi podeljeni su na tri glavne deonice, čija se priprema i realizacija odvijaju sukcesivno, kroz više faza:

- Deonica 1: Belgrade (Resnik) – Velika Plana
- Deonica 2: Velika Plana – Paraćin
- Deonica 3: Paraćin – Trupale (Niš)

Železnička pruga Beograd–Niš – Deonica 3 označena crnom bojom

Deonica Paraćin–Trupale (**Deonica 3**) predstavlja najjužniji i završni segment koridora i obuhvata:

- Poddeonicu 3.1: Paraćin – Stalać - dužine približno 20,8 km;
- Poddeonicu 3.2: Đunis – Trupale - dužine približno 37,7 km.

Poddeoninca Stalać–Đunis, koja se realizuje u okviru posebnog ugovora, duga je približno 17,7 km i predstavlja središnju vezu između poddeonica 3.1 i 3.2.

Tabela 1 – Opštine i naselja duž Deonice 3

Opština / Grad	Naselja / Lokalne zajednice duž Deonice 3
Opština Čičevac	Pojate, Lučina
Opština Paraćin	Vrapčane, 11. Kongres, Branko Krsmanović, Dankovo, Striža, Sikirica, Ratara, Gornje Vidovo, Donje Vidovo, Drenovac
Grad Kruševac	Đunis
Opština Aleksinac	Vitkovac, Donji Ljubeš, Gornji Ljubeš, Srezovac, Donji Adrovac, Trnjane, Korman, Prčilovica, Moravac, Žitkovac, Nozrina, Tešica, Lužane, Bankovac, Grejač, Veliki Drenovac
Grad Niš – Opština Crveni Krst	Trupale, Mezgraja, Vrtište

Projekat sprovodi Infrastruktura železnice Srbije (**IŽS**) uz podršku Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (**MGSJ**). Finansiranje Projekta obezbeđeno je zajedničkim sredstvima Evropske banke za obnovu i razvoj (**EBRD**), Evropske investicione banke (**EIB**) i Evropske unije (**EU**) putem Investicionog okvira za Zapadni Balkan (**WBIF**).

Projekat se trenutno nalazi u fazi javnog uvida i javnih konsultacija povodom dokumentacije za Studiju procene uticaja na životnu sredinu i društvo (**ESIA dokumentacija**) za Deonicu 3.

Ovaj Izveštaj o javnim konsultacijama (PCR) pripremljen je u skladu sa ekološkim i društvenim zahtevima EBRD-a i EIB-a¹, sa ciljem da pruži transparentan i na činjenicama zasnovan pregled svih aktivnosti sprovedenih u okviru javnog uvida i javnih konsultacija za Deonicu 3. Izveštaj obuhvata period javnog uvida u ESIA dokumentaciju, sproveden od 28. jula do 31. decembra 2025. godine. Takođe, izveštaj PCR prikazuje komentare, primedbe i sugestije prikupljene tokom navedenog perioda, način na koji su razmotrene i obrađene, kao i način na koji su, kada je to bilo primenljivo, ugrađene u konačnu dokumentaciju i projektna rešenja.

Izveštaj o javnim konsultacijama (PCR) namenjen je:

- Lokalnom stanovništvu i zajednicama duž trase Paraćin–Trupale, koje mogu biti neposredno ili posredno pogođene realizacijom Projekta, uključujući i ranjive grupe;

¹ Standardi finansijera dostupni su na sledećim linkovima:

EBRD: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/publications/institutional-documents/environmental-and-social-policy-2019.html>,

EIB ESS: <https://www.eib.org/en/publications/eib-environmental-and-social-standards>.

This project is funded by
the European Union

- Nevladinim organizacijama, udruženjima građana i medijima zainteresovanim za održivu infrastrukturu, ljudska prava i transparentnost;
- Organima državne uprave i jedinicama lokalne samouprave nadležnim za planiranje, izdavanje dozvola i nadzor nad realizacijom Projekta;
- Široj javnosti, uključujući sve druge zainteresovane strane i strane na koje Projekat može imati uticaj.

Izveštaj o javnim konsultacijama (PCR) predstavlja javno dostupan dokument i biće objavljen na zvaničnim internet stranicama opština i gradova obuhvaćenih Deonicom 3 na koje Projekat utiče, kao i na internet stranicama Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI), Infrastrukture železnice Srbije (IŽS), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Evropske investicione banke (EIB).

2. Zahtevi u pogledu uključivanja zainteresovanih strana

2.1. Nacionalni pravni okvir

Republika Srbija uspostavila je čvrst pravni okvir kojim se promovišu transparentnost, učešće građana i pravo na pristup informacijama u vezi sa projektima iz oblasti zaštite životne sredine i infrastrukturnim projektima:

- **Ustav Republike Srbije (2006)** izričito garantuje pravo na zdravu životnu sredinu i blagovremeni pristup informacijama o stanju životne sredine, kao i slobodu izražavanja i informisanja.
- **Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja (2004)** obezbeđuje svim fizičkim i pravnim licima pravo na pristup informacijama od javnog značaja kojima raspolažu organi javne vlasti, čime se otvorenost i transparentnost potvrđuju kao osnovne demokratske vrednosti.
- **Zakon o javnom informisanju i medijima (2023)** garantuje slobodu javnog informisanja i pravo javnosti da bude informisana o pitanjima od opšteg interesa.
- **Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu (2024)** propisuje obavezne postupke javnog uvida i javnih konsultacija za projekte koji mogu imati uticaj na životnu sredinu i društvo, uključujući minimalni rok od 40 dana za javni uvid.
- **Zakon o eksproprijaciji (1995)** uređuje sticanje nepokretnosti za potrebe projekata od javnog interesa, uz garantovanje prava licima na koja eksproprijacija utiče da učestvuju u postupku i ospore odluke koje se odnose na utvrđivanje javnog interesa, eksproprijaciju i naknadu.
- **Zakon o planiranju i izgradnji (2009)** propisuje blagovremeno uključivanje javnosti i sprovođenje javnog uvida u prostorne i urbanističke planove, pri čemu period javnog uvida uobičajeno traje od 15 do 30 dana, kako bi odluke u procesu planiranja bile zasnovane na mišljenjima i komentarima zainteresovanih strana.

Ukratko, nacionalno zakonodavstvo propisuje da projektna dokumentacija mora da bude predmet javnog uvida i javnih konsultacija, uz obavezni minimalni period javnog uvida od 40 dana i održavanje najmanje jedne formalne javne rasprave u organizaciji nadležnog organa.

Predstojeći postupak procene uticaja na životnu sredinu za Deonicu 3 obuhvatiće sve aktivnosti uključivanja javnosti propisane zakonodavstvom Republike Srbije (javni uvid, minimalni period javnog uvida i održavanje najmanje jedne javne rasprave).

Prostorni plan područja posebne namene za ovu deonicu već je izrađen i usvojen („Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 91/2024).

2.2. Zahtevi finansijskih institucija

S obzirom na obim Projekta i mogućnost njegovog značajnog uticaja na životnu sredinu i društvo, na Projekat se primenjuju najviši standardi procene uticaja na životnu sredinu i društvo koje

propisuju Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i Evropska investiciona banka (EIB), uključujući obaveze u pogledu javnog uvida i javnih konsultacija.

U skladu sa Politikom zaštite životne sredine i društvenih aspekata Evropske banke za obnovu i razvoj (Environmental and Social Policy – ESP) i Zahtevima za učinak (Performance Requirements – PR), a imajući u vidu da je Projekat svrstan u kategoriju A, nosilac Projekta dužan je da:

- Javno objavi Studiju procene uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA) i prateću dokumentaciju najmanje 120 dana pre razmatranja Projekta od strane Odbora direktora EBRD-a.
- Obezbedi inkluzivno, rodno osetljivo i kulturološki primereno uključivanje zainteresovanih strana, uz uvažavanje stavova ranjivih i marginalizovanih grupa.
- Obezbedi dokumentovane dokaze o sprovedenim smislenim konsultacijama, uključujući način na koji su komentari i predlozi zainteresovanih strana razmotreni i uključeni u projektna rešenja i planove upravljanja.
- Uspostavi i održava operativan mehanizam za podnošenje pritužbi (Grievance Mechanism – GM), dostupan svim zainteresovanim stranama tokom celokupnog životnog ciklusa Projekta.
- Obezbedi kontinuirano uključivanje zainteresovanih strana tokom faze izgradnje i faze eksploatacije, u meri koja odgovara rizicima i uticajima Projekta.

Ekološki i društveni standardi Evropske investicione banke (Environmental and Social Standards – ESS) takođe prepoznaju uključivanje zainteresovanih strana kao jednu od osnovnih komponenti održivog razvoja projekata i zaštite ljudskih prava i životne sredine. Standard ESS 2 definiše šest ključnih elemenata procesa uključivanja zainteresovanih strana:

- Identifikacija i analiza zainteresovanih strana – podrazumeva identifikaciju svih pojedinaca i grupa koje mogu biti pogođene Projektom ili imaju interes u vezi sa njegovom realizacijom. To uključuje kako strane na koje Projekat utiče (zajednice i pojedince na koje Projekat neposredno ili posredno utiče), tako i ostale zainteresovane strane (nadležni organi, nevladine organizacije, mediji i drugi), uz posebnu pažnju posvećenu ranjivim grupama.
- Plan uključivanja zainteresovanih strana – korisnici finansiranja EIB-a dužni su da pripreme dokument kojim se definiše način uključivanja zainteresovanih strana tokom pripreme, izgradnje i eksploatacije Projekta, uključujući postupak za podnošenje pritužbi i komunikacione kanale.
- Objavljivanje informacija – blagovremeno objavljivanje relevantnih informacija o Projektu omogućava zainteresovanim stranama da razumeju njegove potencijalne rizike, uticaje i koristi, čime se obezbeđuju uslovi za informisano učešće u procesu.
- Smislene konsultacije – konsultacije treba da budu inkluzivne, zasnovane na učešću i prilagođene lokalnom kontekstu i jeziku. Potrebno je da uvažavaju specifične potrebe različitih društvenih grupa i da se sprovedu tokom celokupnog životnog ciklusa Projekta, u skladu sa novonastalim okolnostima i pitanjima.

- Izveštavanje – kontinuirano pružanje informacija identifikovanim zainteresovanim stranama, u obimu koji odgovara prirodi Projekta, njegovim rizicima i stepenu interesovanja javnosti, radi obezbeđivanja transparentnosti i odgovornosti.
- Mehanizam za podnošenje pritužbi (GM) – uspostavljanje pristupačnog, transparentnog i efikasnog mehanizma za prijem i rešavanje pitanja, primedbi i pritužbi svih zainteresovanih strana na blagovremen i pravičan način.

Zajedno, okviri koje su uspostavili EBRD i EIB obezbeđuju da uključivanje zainteresovanih strana ne predstavlja jednokratnu aktivnost, već strukturiran i kontinuiran proces dijaloga kojim se gradi poverenje, unapređuje upravljanje rizicima i jača društvena prihvatljivost Projekta.

Za ovaj Projekat ne postoje posebni zahtevi u pogledu sprovođenja prekograničnih konsultacija.

2.3. Integrisanje zahteva u Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP)

S obzirom na to da Projekat obuhvata celu železničku prugu Beograd–Niš, za svaku od tri deonice izrađen je, odnosno biće izrađen, poseban Plan uključivanja zainteresovanih strana (Stakeholder Engagement Plan – SEP). U ovoj fazi javno je objavljen i dostupan samo SEP za Deonicu 3, kojem se može pristupiti putem sledećih internet stranica: <https://arhiva.infrazs.rs/> i <https://www.mgsi.gov.rs/>. Planovi uključivanja zainteresovanih strana obezbeđuju transparentnost procesa i potvrđuju opredeljenost Projekta za kontinuirano uključivanje zainteresovanih strana i uvažavanje njihovih komentara i sugestija tokom svih faza realizacije Projekta.

Plan uključivanja zainteresovanih strana za Projekat objedinjuje zahteve zakonodavstva Republike Srbije sa zahtevima EBRD-a i EIB-a. Iako nacionalni pravni okvir pruža čvrstu osnovu za transparentnost i učešće javnosti, standardi međunarodnih finansijskih institucija propisuju šire, sistematičnije i kontinuirane zahteve u pogledu uključivanja zainteresovanih strana.

Polazeći od načela primene višeg standarda, SEP Projekta usklađen je sa Zahtevom PR 10, EBRD-a i Standardom ESS 2 EIB-a u svim slučajevima u kojima oni obezbeđuju viši nivo zaštite prava lica i zajednica na koje Projekat može imati uticaj od onog predviđenog nacionalnim zakonodavstvom. Na taj način svim zainteresovanim stranama obezbeđuju se unapređen pristup informacijama, smisleno učešće u procesu konsultacija i efikasan mehanizam za podnošenje pritužbi.

U narednom poglavlju ovog Izveštaja o javnim konsultacijama (PCR) opisano je na koji način su obaveze definisane SEP-om sprovedene u praksi tokom postupka javnog uvida u ESIA dokumentaciju za Deonicu 3.

3. Pregled aktivnosti u vezi sa javnim uvidom i konsultacijama povodom ESIA dokumentacije

3.1. Postupak javnog uvida

ESIA dokumentacija za Deonicu 3 stavljena je na javni uvid u skladu sa zahtevima Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Evropske investicione banke (EIB). Postupak javnog uvida započeo je 28. jula 2025. godine i trajao je do kraja 2025. godine. Tokom ovog petomesečnog perioda javnosti su, u elektronskom i štampanom obliku, bili dostupni svi ključni tehnički, ekološki i društveni dokumenti, kao i prateće informacije o Projektu.

Postupak javnog uvida započeo je objavljivanjem ESIA dokumentacije na zvaničnim internet stranicama Infrastrukture železnice Srbije (IŽS) i Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI), na srpskom i engleskom jeziku.

ESIA dokumentacija obuhvatala je:

- Plan uključivanja zainteresovanih strana (**SEP**)
- Studiju procene uticaja na životnu sredinu i društvo (**ESIA**)
- Plan upravljanja životnom sredinom i društvenim aspektima (**ESMP**)
- Akcioni plan za upravljanje životnom sredinom i društvenim aspektima (**ESAP**)
- Plan upravljanja biodiverzitetom (**BMP**)
- Studiju odgovarajuće procene uticaja na biodiverzitet (**BAA**)
- Okvir politike raseljavanja (**RPF**)
- Netehnički sažetak (**NTS**).

Linkovi ka objavljenoj dokumentaciji bili su neprekidno dostupni javnosti tokom celokupnog perioda javnog uvida.

Pored objavljivanja na internet stranicama nadležnih institucija, sve opštine i gradovi duž Deonice 3 objavili su ESIA dokumentaciju i na svojim zvaničnim internet stranicama, a štampani primerci dokumentacije bili su dostupni na uvid u prostorijama lokalnih samouprava. U tu svrhu, IŽS je svakoj opštini i gradu dostavila po jedan štampani primerak kompletne ESIA dokumentacije na srpskom jeziku.

ESIA dokumentacija bila je dostupna u štampanom obliku na sledećim lokacijama, kao i u elektronskom obliku putem navedenih internet stranica:

- Infrastruktura železnice Srbije (IŽS): <https://arhiva.infrazs.rs/esia-deonica-3-paracin-trupale-nis/> and <https://arhiva.infrazs.rs/esia-section-3-paracin-trupale-nis/>
Adresa: Nemanjina 6, 11000 Beograd, Republika Srbija
- Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI): <https://www.mgsi.gov.rs/lat/dokumenti/javni-uvida-u-esia-studija-o-proceni-uticaja-na-zivotnu-sredinu-i-drustvo-za-deonicu>
Adresa: Nemanjina 22–26, 11000 Beograd, Republika Srbija

- Opština Čićevac:
[https://www.cicevac.rs/dokumenta/%C5%BBelezni%C4%8Dka%20pruga%20Beograd-Ni%C5%A1:%20ESIA%20Deonica%203%20Para%C4%87in%20%E2%80%93%20Trupale%20\(Ni%C5%A1\)](https://www.cicevac.rs/dokumenta/%C5%BBelezni%C4%8Dka%20pruga%20Beograd-Ni%C5%A1:%20ESIA%20Deonica%203%20Para%C4%87in%20%E2%80%93%20Trupale%20(Ni%C5%A1))
Adresa: Karađorđeva 106, 37210 Čićevac, Republika Srbija
- Opština Paraćin: <https://www.paracin.rs/index.php>
Adresa: Tome Živanovića 10, 35250 Paraćin
- Grad Kruševac: <https://krusevac.ls.gov.rs/aktuelnost/javni-uvvid-u-dokumentaciju-o-procni-uticaja-na-zivotnu-sredinu-i-drustvo-za-modernizaciju-pruge-beograd-nis-deonica-3-paracin-trupale-nis/>
Adresa: Gazimestanska 1, 37000 Kruševac
- Opština Aleksinac: <http://www.aleksinac.org/index.php/oglasna-tabla-2/obavestenja-2/2522-zeleznica2025-1>
Adresa: Knjaza Miloša 169, 18220 Aleksinac
- Grad Niš – Opština Crveni Krst: <https://gocrvenikrst.rs/>
Adresa: Bulevar 12. Februara 89, Niš.

Kako bi javnost bila blagovremeno i adekvatno informisana o postupku javnog uvida, Infrastruktura železnice Srbije (IŽS) pripremila je i distribuirala 300 štampanih obaveštenja u formi plakata i 2.000 informativnih letaka svim jedinicama lokalne samouprave obuhvaćenim Projektom – opštinama Paraćin, Čićevac, Aleksinac i Kruševac, kao i Gradskoj opštini Crveni Krst u Nišu. Ovi materijali bili su istaknuti u zgradama lokalnih samouprava, kancelarijama mesnih zajednica, poštama, zelenim pijacama i drugim frekventnim javnim mestima, kako bi se svim zainteresovanim građanima omogućilo da se blagovremeno informišu i ostvare uvid u objavljenu dokumentaciju.

Pored toga, štampani primerici Netehničkog sažetka (NTS) i Plana uključivanja zainteresovanih strana (SEP) dostavljeni su svim naseljima duž trase (po pet primeraka za svako naselje), radi unapređenja dostupnosti informacija.

Fotografije koje dokumentuju postavljanje plakata i distribuciju informativnog materijala date su u Prilogu 1 ovog Izveštaja.

3.2. Javne konsultacije i sastanci fokus grupa

U skladu sa Planom uključivanja zainteresovanih strana (SEP), Infrastruktura železnice Srbije (IŽS) organizovala je niz javnih konsultacija i sastanaka fokus grupa kako bi zainteresovane strane duž Deonice 3 bile neposredno informisane o Projektu i nacrtu ESIA dokumentacije. Cilj konsultacija bio je da se predstavnicima jedinica lokalne samouprave, stanovnicima zajednica na koje Projekat može imati uticaj, kao i drugim zainteresovanim stranama pruže jasne informacije o Projektu, njegovim tehničkim karakteristikama, kao i očekivanim uticajima na životnu sredinu, društvo i lokalnu privredu, te da se prikupe komentari, primedbe i predlozi u skladu sa evropskim standardima i zahtevima zakonodavstva Republike Srbije. Svi pristigli komentari biće razmotreni i, prema potrebi, ugrađeni u konačnu ESIA dokumentaciju, koja će po završetku njenog

usaglašavanja biti javno dostupna na internet stranicama jedinica lokalne samouprave obuhvaćenih Projektom, Infrastrukture železnice Srbije (IŽS) i Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSi), u skladu sa zahtevima SEP-a.

Predloženi termini i lokacije održavanja svih javnih konsultacija i sastanaka fokus grupa blagovremeno su dostavljeni jedinicama lokalne samouprave od strane IŽS-a 11. i 12. avgusta 2025. godine. Termin održavanja usaglašeni su između IŽS-a i predstavnika lokalnih samouprava, nakon čega su javno objavljeni u skladu sa Planom uključivanja zainteresovanih strana (SEP). Predstavnici lokalnih samouprava potom su, putem službene elektronske pošte i neposredne telefonske komunikacije, obavestili predstavnike mesnih zajednica, koji su informacije dalje preneli stanovnicima. Pozivna pisma objavljena su na oglasnim tablama opština i mesnih zajednica, njihovim internet stranicama, putem lokalnih medija, kao i kroz lokalne komunikacione mreže (poput Viber i Facebook grupa). U pojedinim naseljima mesne zajednice organizovale su i kratke koordinacione sastanke radi informisanja građana i dodatnog pojašnjenja rasporeda konsultacija. Pozivna pisma bila su istaknuta i u prostorijama mesnih zajednica, domovima kulture, zgradama lokalnih samouprava, poštama, domovima zdravlja, na autobuskim stajalištima, pijacama i drugim frekventnim javnim mestima, kako bi se obezbedila široka i blagovremena dostupnost informacija svim zainteresovanim građanima.²

Na svim javnim konsultacijama dnevni red je imao jedinstvenu strukturu, pri čemu je sadržaj prezentacije bio prilagođen specifičnim uticajima Projekta na lokalnom nivou.

Svaka javna konsultacija održana je prema sledećem dnevnom redu:

- Predstavljanje Projekta, njegovih tehničkih karakteristika i značaja za unapređenje železničkog saobraćaja;³
- Predstavljanje očekivanih uticaja Projekta na životnu sredinu i društvo, kao i planiranih mera za sprečavanje, smanjenje i ublažavanje negativnih uticaja;
- Diskusija i odgovori na pitanja učesnika;
- Razno.

Na početku svakog sastanka učesnici su obavešteni da je njihovo prisustvo dobrovoljno, kao i da potpisivanje liste prisutnih nije obavezno. Saglasnost za eventualno audio-snimanje sastanka zatražena je unapred. Učesnici su zamoljeni da svoja pitanja i komentare sačuvaju za diskusiju koja je usledila nakon prezentacije. Javne konsultacije vođene su na otvoren i konstruktivan način, uz poštovanje unapred utvrđenih pravila rada, kako bi svim učesnicima bile obezbeđene jednake mogućnosti da postavljaju pitanja, iznose komentare i izraze svoje stavove.

² Fotografski dokazi o postavljanju pozivnih pisama i distribuciji materijala za javne konsultacije dati su u aneksima 2 i 5 ovog Izveštaja.

³ Prezentacija je dostupna na sledećem linku: https://arhiva.infrazs.rs/wp-content/uploads/2025/11/PPF9-Paracin-Trupale_public-consultations_eng_final.pdf.

Tokom javnih konsultacija korišćene su PowerPoint prezentacije kako bi se obezbedilo dosledno i ujednačeno predstavljanje informacija od značaja za sve zajednice obuhvaćene Projektom.

Organizacija sastanaka fokus grupa odvijala se putem istih kanala komunikacije kao i organizacija javnih konsultacija. Međutim, informacije su dodatno bile usmerene ka pojedinim grupama zainteresovanih strana posredstvom njihovih udruženja (na primer, udruženja žena, udruženja pripadnika romske zajednice i lovačkih udruženja). Ove organizacije su potom obavestile svoje članove putem sopstvenih internih kanala komunikacije. Sastanci fokus grupa održavani su bez prezentacija i zasnivali su se na strukturisanim upitnicima, osmišljenim radi prikupljanja detaljnih informacija o potencijalnim uticajima Projekta na životnu sredinu i društvo koji su od značaja za svaku pojedinačnu grupu.

Javne konsultacije i sastanci fokus grupa bili su u potpunosti dostupni svim zainteresovanim stranama. Mesta održavanja bila su na lako pristupačnim i centralnim lokacijama, otvorena za sve članove lokalne zajednice, bez ograničenja u pogledu učešća. Svi događaji održani su na srpskom jeziku, koji je jezik lokalne zajednice. Učešće zainteresovanih strana razlikovalo se u zavisnosti od mesta održavanja, ali je u najvećem broju slučajeva bilo aktivno, uz brojna pitanja, komentare i zahteve za dodatnim pojašnjenjima u vezi sa tehničkim, ekološkim i društvenim aspektima Projekta.

Pored ispunjavanja formalnih zahteva u vezi sa javnim uvidom, neposredna komunikacija ostvarena kroz javne konsultacije i sastanke fokus grupa pokazala se kao naročito značajna za uključivanje grupa zainteresovanih strana koje mogu biti izložene većem riziku od negativnih uticaja Projekta, uključujući pripadnike romske zajednice, žene i lovačka udruženja. Održavanje sastanaka u manjim naseljima omogućilo je stanovnicima da slobodno iznesu svoje stavove, neposredno saopšte svoje primedbe i zabrinutosti projektnom timu, kao i da odmah dobiju odgovore na postavljena pitanja i komentare.

Jedinice lokalne samouprave pokazale su visok stepen spremnosti da podrže realizaciju Projekta i doprinesu efikasnom uključivanju zainteresovanih strana.

Proces javnih konsultacija pokazao se kao izuzetno značajan za sagledavanje lokalnih potreba i pitanja specifičnih za pojedinačne lokacije. Građani su posebno iskazali interesovanje za pitanja eksproprijacije zemljišta, raseljavanja i naknade; projektovanje i lokacije podvožnjaka i nadvožnjaka; tehnička rešenja železničke pruge, njenu trasu i železničke stanice; pristup zemljištu i lokalnim putevima; uticaje na životnu sredinu i divlje vrste; bezbednost i zaštitne ograde duž železničke pruge; lokalnu infrastrukturu i komunalne instalacije; društveno-ekonomske uticaje na svakodnevni život, lokalnu privredu, poljoprivredna gazdinstva i dužinu putovanja, kao i pitanja od značaja za osetljive grupe, uključujući rodne aspekte, zapošljavanje, obuke i druga povezana pitanja. Prikupljeni komentari omogućiće projektnom timu da potvrdi nalaze procene uticaja identifikovane u ESIA dokumentaciji, po potrebi prilagodi predložene mere ublažavanja uticaja i dodatno razjasni pojedine tehničke aspekte Projekta. Više informacija o načinu na koji su

komentari zainteresovanih strana razmotreni i ugrađeni u ESIA dokumentaciju i projektna rešenja dato je u Poglavlju 4.3.

3.2.1. Prvi krug javnih konsultacija (8–12. septembar 2025. godine)

Prvi krug javnih konsultacija održan je u opštinama i gradovima duž Deonice 3 – Čičevcu, Paraćinu, Kruševcu, Aleksincu i Nišu.

Javne konsultacije organizovane su u prostorijama koje su predložile nadležne jedinice lokalne samouprave, poput zgrada opštinskih uprava, prostorija mesnih zajednica ili domova kulture, u skladu sa lokalnim potrebama i dostupnošću stanovnicima.

Sastancima su prisustvovali predstavnici jedinica lokalne samouprave i mesnih zajednica, kao i stanovnici naselja na koja se Projekat odnosi i druge zainteresovane strane.

Osnovne informacije o održanim javnim konsultacijama prikazane su u Tabeli 1:

Tabela 2 – Prvi krug javnih konsultacija

Datum / vreme	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
08.09.2025 / 10.00h	Čičevac	Pojate i Lučina	Javni sastanak	Dom kulture, Karađorđeva ulica br. 106	50 (21 žena, 29 muškaraca)	- Eksproprijacija zemljišta i dinamika isplate naknade; - Trasa železničke pruge i tehnička rešenja podvožnjaka/nadvožnjaka; - Uticaji vibracija i bezbednost stambenih objekata; - Pristup poljoprivrednom zemljištu; - Zaštita od poplava; - Postavljanje barijera za zaštitu od buke; - Kapacitet železničke pruge i projektovanje železničkih stanica; - Status Prostornog plana područja posebne namene.
09.09.2025 / 10.00h i 13.00h	Paraćin (dve sesije za konsultacije)	Vrapčane, 11. Kongres, Branko Krsmanović Dankovo (prva sesija) Striža, Sikirica, Ratare, Gornje Vidovo, Donje Vidovo, i Drenovac (druga sesija)	Javni sastanak	Pozorišna sala, Ulica dr Dragoljuba Jovanovića bb	43 (9 žena, 34 muškarca) + 61 (14 žena, 47 muškaraca)	- Organizacija alternativnih prelaza i privremenih pristupnih puteva tokom izvođenja radova; - Projektovanje i korišćenje podvožnjaka, nadvožnjaka, pešačkih prelaza i servisnih puteva; - Postupak eksproprijacije i naknade; - Pristup zemljištu i objektima tokom i nakon izvođenja radova; - Odvodnjavanje, zaštita od poplava i upravljanje vodama; - Izmeštanje lokalne infrastrukture i železničkih stanica; - Barijere za zaštitu od buke i mere za ublažavanje uticaja;

Datum / vreme	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
						- Fazna realizacija radova i dinamika izvođenja; - Tehnički aspekti projektovane brzine (200 km/h) i trase železničke pruge; - Potreba za širim uključivanjem lokalne zajednice kroz javne konsultacije.
10.09.2025 / 11.00h	Aleksinac	Vitkovac, Donji Ljubeš, Srezovac, Gornji Ljubeš, Donji Adrovac, Trnjane, Korman, Prčilovica, Moravac, Žitkovac, Nozrina, Tešica, Lužane, Bankovac, Grejač, i Veliki Drenovac	Javni sastanak	Skupštinska sala Opštine Aleksinac, Ulica Knjaza Miloša 169.	70+ (otprilike 10 žena)	- Pešački i drumski prelazi; - Trasa železničke pruge i tehnička rešenja podvožnjaka/nadvožnjaka; - Bezbednost u blizini škola i stambenih naselja; - Eksproprijacija zemljišta, raseljavanje, postupak naknade i dinamika njegove realizacije; - Održavanje pumpi za odvodnjavanje podvožnjaka i izmeštanje komunalne infrastrukture; - Prelazi za divlje životinje, barijere za zaštitu od buke i zaštita od poplava; - Pristup poljoprivrednom zemljištu i dužina puta do parcela; - Izmeštanje železničke pruge; - Upravljanje građevinskim otpadom i odgovornosti izvođača radova
11.09.2025 / 10.00h	Kruševac	Đunis	Javni sastanak	Sala Mesne zajednice Đunis, Đunis bb	12 (3 žene, 9 muškaraca)	- Eksproprijacija zemljišta i postupak naknade; - Pojašnjenje trase železničke pruge; - Status železničke stanice.
12.09.2025 / 10.00h	Niš	Trupale, Mezgraja, i Vrtište	Javni sastanak	Dom kulture Trupale, Nišavska 4	45 (9 žene, 36 muškaraca)	- Eksproprijacija zemljišta, postupak naknade i dinamika njegove realizacije; - Trasa železničke pruge i tehnička rešenja podvožnjaka/nadvožnjaka; - Pristup lokalnim i poljoprivrednim putevima; - Trasa železničke pruge i uticaj vibracija na stambene objekte; - Očuvanje lokalne infrastrukture (fudbalskog terena i česme); - Privremena regulacija saobraćaja tokom izvođenja radova; - Status železničke stanice.

Napomena:

- Zapisnici sa ovih javnih konsultacija dati su u Prilogu 4.

3.2.2. Drugi krug javnih konsultacija (22. septembar – 2. oktobar 2025. godine)

Ovaj krug javnih konsultacija održan je u naseljima koja su neposredno obuhvaćena deonicom 3 Projekta (Čičevac, Paraćin, Aleksinac i Niš), sa ciljem vođenja detaljnijih razgovora sa stanovnicima

zajednica na koje Projekat može imati uticaj. Cilj konsultacija bio je prikupljanje detaljnijih komentara lokalnog stanovništva o mogućim uticajima Projekta i predloženim merama za njihovo ublažavanje.

Svi sastanci održani su u prostorima koje su predložile nadležne jedinice lokalne samouprave, poput prostorija mesnih zajednica ili domova kulture, u skladu sa lokalnim potrebama i dostupnošću stanovnicima. Sastancima su prisustvovali predstavnici opština i/ili mesnih zajednica, zajedno sa stanovnicima predmetnih naselja.

Tabela 3 – Drugi krug javnih konsultacija

Datum	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
22.09. 2025 / 11.00 h	Čičevac	Pojate, Lučina	Javni sastanak	Dom kulture Pojate, Karađorđeva ulica	10 (muškaraca)	- Lokacije i tehničke karakteristike podvožnjaka i nadvožnjaka; - Organizacija alternativnih prelaza i privremenih pristupnih puteva tokom izvođenja radova; - Status železničke stanice; - Pristup poljoprivrednom zemljištu tokom i nakon izvođenja radova; - Postupak eksproprijacije zemljišta, naknada i dinamika njene realizacije; - Prelazi za divlje životinje i zaštitna ograda duž železničke pruge; - Mere bezbednosti tokom izvođenja radova.
23.09. 2025 / 10.00 h i 13.00 h	Paraćin (dve sesije javnih konsultacija)	Vrapčane, 11. Kongres, Branko Krsmanović Dankovo (1. sesija) Striža, Sikirica, Ratara, Gornje Vidovo, Donje Vidovo, Drenovac (2. sesija)	Javni sastanak	Pozorišna sala, Ulica dr Dragoljuba Jovanovića bb	29 (5 žena, 24 muškarca) + 24 (7 žena, 17 muškaraca)	- Pribavljanje zemljišta, eksproprijacija, raseljavanje, postupak naknade i dinamika njegove realizacije; - Prelazak preko železničke pruge i zatvaranje lokalnih pružnih prelaza; - Bezbednost drumskog saobraćaja i zaštita stanovništva tokom izvođenja radova; - Uticaj na lokalna preduzeća, poljoprivredna gazdinstva i svakodnevni život stanovnika; - Privremena rešenja za pristup i pitanja povezanosti saobraćajne mreže; - Poplave, odvodnjavanje i pitanja zaštite životne sredine; - Pitanja u vezi sa odvijanjem železničkog saobraćaja (brzina, učestalost i bezbednost); - Podela naselja (postavljanje zaštitne ograde duž železničke pruge); - Potreba za širim uključivanjem lokalne zajednice u konsultacije;

Datum	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
						- Uloga Opštine u procesu javnih konsultacija.
29.09.2025 / 09.00 h i 12.30 h 30.09.2025 / 09.00 h i 12.30 h	Aleksinac ⁴ (četiri sesije javnih konsultacija)	Tešica, Lužane, Bankovac, Grejač, Veliki Drenovac (1.sesija); Prčilovica, Moravac, Žitkovac, Nozrina (2.sesija); Trnjane, Korman (3.sesija); Vitkovac, Donji Ljubeš, Srezovac, Gornji Ljubeš, Donji Adrovac (4.sesija)	Javni sastanak	Dom kulture Tešica, Dom kulture Žitkovac, Dom kulture Trnjane, Dom kulture Vitkovac	4 (muškarca)	- Legalizacija objekata u zaštitnom pojasu železničke pruge; - Pitanja u vezi sa podzemnim vodama; - Pojašnjenje položaja prelaza i katastarskih parcela na karti.
02.10.2025 / 10.00 h	Niš	Trupale, Mezgraja, Vrtište	Javni sastanak	Dom kulture Trupale, 4 Nišavska ulica	18 (5 žena, 14 muškaraca)	- Pristup nepokretnostima, pribavljanje zemljišta i eksproprijacija; - Pitanja u vezi sa raseljavanjem; - Lokacije i tehnička rešenja planiranih prelaza. - Lokalna infrastruktura (posebno vodosnabdevanje); - Vizuelni uticaji i uticaji na životnu sredinu u naselju; - Pristup lokalnim i poljoprivrednim putevima; - Očuvanje lokalne infrastrukture (fudbalskog terena i česme).

Napomene:

- U Kruševcu nije održan drugi krug javnih konsultacija zbog veoma kratke dužine deonice Projekta (170 m) i ograničenog obima potencijalnih uticaja Projekta na području naselja.
- Zapisnici sa ovih javnih konsultacija dati su u Prilogu 4.

3.2.3. Fokus grupe – osetljive grupe i nevladine organizacije (9–17. oktobar 2025. godine)

Nakon dva kruga javnih konsultacija organizovani su ciljani sastanci fokus grupa sa predstavnicima osetljivih grupa i nevladinih organizacija, sa ciljem razmene informacija, sagledavanja njihovih

⁴ Prva tri planirana konsultativna sastanka u Opštini Aleksinac nisu održana zbog odsustva učesnika, dok je održan samo četvrti konsultativni sastanak u Vitkovcu.

specifičnih potreba i zabrinutosti, kao i prikupljanja komentara o potencijalnim uticajima Projekta na životnu sredinu i društvo.

Ovi sastanci pružili su učesnicima priliku da razgovaraju o tome na koji način Projekat može uticati na navedene grupe i da daju predloge mera kojima bi se unapredili pozitivni efekti Projekta i ublažili mogući negativni uticaji.

Osetljive grupe identifikovane su na osnovu socioekonomske analize sprovedene u okviru ESIA dokumentacije i procene osetljivosti definisane Planom uključivanja zainteresovanih strana (SEP). Sastanci fokus grupa bili su namenjeni sledećim kategorijama zainteresovanih strana:

- Romskim zajednicama;
- Udruženjima žena;
- Lovačkim udruženjima.

Tokom sastanka fokus grupa, projektni tim je:

- Predstavio informacije o Projektu i učesnicima pokazao kako da pristupe ESIA dokumentaciji.
- Objasnio svrhu sastanaka i njihov značaj za lokalne zajednice.
- Koristio strukturisane upitnike osmišljene za prikupljanje detaljnih komentara o potencijalnim uticajima Projekta na životnu sredinu i društvo, prilagođene specifičnostima svake ciljne grupe.
- Podstakao učesnike da iznesu svoje komentare, primedbe i predloge.
- Ukazao na dostupnost mehanizma za podnošenje pritužbi tokom svih faza realizacije Projekta, u skladu sa standardima EBRD-a i EIB-a.

Ovi sastanci doprineli su tome da proces javnih konsultacija bude društveno inkluzivan i da stavovi grupa koje su izložene većem riziku od negativnih uticaja Projekta budu adekvatno zastupljeni.

Tabela 4 – Fokus grupe – osetljive grupe i nevladine organizacije

Datum	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
09.10.2025 / 10.00 h	Niš	Nacionalni savet romske nacionalne manjine i Romski dom kulture	Sastanak fokus grupe	Niš, Skupštinska sala Gradske opštine Crveni Krst, Bulevar 12. februara 89	11 (8 žena i 3 muškarca)	- Socioekonomski položaj romske zajednice (zaposlenost, izvori prihoda i prihodi domaćinstava); - Interesovanje za mogućnosti zapošljavanja u okviru Projekta i potrebe za obukama; - Uloga i mogućnosti uključivanja Romskog doma kulture u aktivnosti informisanja i uključivanja zajednice, kao i sprovođenje obuka; - Bezbednost i pristupačnost tokom izvođenja radova i eksploatacije pruge (zaštitna ograda, bezbednost

Datum	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
						dece i rizici povezani sa sakupljanjem sekundarnih sirovina); - Korišćenje železničkog saobraćaja, prepreke u pristupu železničkim uslugama i očekivana poboljšanja nakon modernizacije pruge; - Rodni aspekti u romskoj zajednici (donošenje odluka i ekonomsko učešće žena); - Potencijalni uticaji angažovanja stranih radnika i potreba da se prednost pri zapošljavanju da lokalnom stanovništvu; - Blizina romskih naselja železničkoj pruzi.
09.10. 2025 / 12.00 h	Niš	Lovačko udruženje „Niš“	Sastanak fokus grupe	Niš, Skupštinska sala Gradske opštine Crveni Krst, Bulevar 12. februara 89	2 (muškarca)	- Karakteristike lovišta i najznačajnije vrste divljači (jarebica, zec i fazan); - Potencijalni uticaji zaštitne ograde na obuku lovačkih pasa i kretanje divljači; - Zabrinutost zbog mogućeg narušavanja staništa i razmnožavanja fazana; - Uticaj buke tokom izvođenja radova i privremeno izmeštanje divljači; - Potreba za obezbeđivanjem odgovarajućih prolaza za divljač i dodatni predlozi za njihovo unapređenje; - Predlog da se na donjem delu nasipa postavi gušća zaštitna ograda; - Zahtev da se građevinski radovi ne izvode tokom lovne sezone; - Predlog da se eventualna šteta kompenzuje omogućavanjem delimičnog korišćenja površina kojima gazduje JP „Srbijašume“; - Ekonomski i turistički značaj lovstva (dolazak stranih lovaca i prihod lokalne zajednice).
10.10. 2025 / 10.00 h	Paraćin	Udruženje žena „Naša podrška“ i Udruženje osoba obolelih od mišićne distrofije Pomoravskog okruga.	Sastanak fokus grupe	Paraćin, Regionalni inovacioni centar, Ulica Svetog Save bb	15 učesnika (11 žena i 4 muškarca)	- Vibracije u blizini železničke stanice – potreba za merama ublažavanja; - Zapošljavanje žena i mogućnosti za njihovo radno angažovanje; - Uticaji zatvaranja pružnog prelaza u Žabarima na pristup, dostupnost usluga i kvalitet života stanovništva; - Zahtev za izgradnju mosta/nadvožnjaka u Žabarima; - Slaba iskorišćenost železničkog prevoza; Potreba za železničkim stajalištem u neposrednoj blizini; - Potreba za obukama namenjenim organizacijama žena;

Datum	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
						- Prioritet zapošljavanja lokalnog stanovništva u odnosu na angažovanje stranih radnika; - Potreba za blagovremenim informisanjem javnosti o merama bezbednosti tokom izvođenja radova; - Rodni aspekti vlasništva nad nepokretnostima; obezbeđivanje pravične naknade u postupku eksproprijacije.
10.10. 2025 / 12.30 h	Paraćin	Romsko udruženje „Đurđevdan“	Sastanak fokus grupe	Paraćin, Regionalni inovacioni centar, Ulica Svetog Save bb	2 učesnika (1 žena i 1 muškarac)	- U neposrednoj blizini železničke pruge nalaze se svega 2–3 romska domaćinstva; ne očekuje se značajnije raseljavanje; - Loši uslovi života; visoka nezaposlenost; postepeno unapređenje rodne ravnopravnosti u zajednici; - Rekonstrukcija železničke pruge mogla bi da obezbedi mogućnosti za zapošljavanje i stručne obuke lokalnog stanovništva; - Potrebno je očuvati pristup preko pružnog prelaza Dankovo za sve stanovnike; - Ne očekuju se uticaji na kulturne/ verske objekte.
16.10. 2025 / 10.00 h	Čičevac	Lovačko udruženje „Hajduk Veljko“	Sastanak fokus grupe	Čičevac, Fazanerija, Ulica Hajduk Veljkova 116a	7 učesnika (2 žene i 5 muškaraca)	- Predstavljanje lovačkog udruženja, područja kojim gazduje, broja članova i glavnih vrsta divljači (zec i fazan); - Kretanje i migracioni pravci divljači u blizini železničkog koridora; - Uticaji rekonstrukcije železničke pruge na divljač i lovne aktivnosti; - Potreba za obezbeđivanjem odgovarajućih prolaza za divljač; - Predlog za postavljanje gušće zaštitne ograde na donjem delu nasipa; - Mere zaštite divljači: propusti, podvožnjaci za divljač, zaštitna ograda i pošumljavanje; - Identifikacija ključnih lokacija za prolaze divljači i upravljanje osetljivim staništima; - Privremeni uticaji izvođenja radova (buka i vibracije) na divljač; - Ekonomski i turistički značaj lova.
16.10. 2025 / 13.00 h	Paraćin	Lovačko udruženje „Paraćin“	Sastanak fokus grupe	Paraćin, Regionalni inovacioni centar, Ulica	7 učesnika (1 žena i 6 muškaraca)	- Pregled lovišta „Paraćin“, zastupljenih vrsta divljači i sezonskih lovnih aktivnosti;

Datum	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
				Svetog Saveb		- Zabrinutost zbog uticaja zaštitne ograde duž pruge na migraciju divljači i podele lovišta; - Identifikacija ključnih migracionih koridora divljači i određivanje lokacija za prolaze ispod pruge; - Privremeni uticaji izvođenja radova (buka i vibracije) na divljač; - Ekonomski značaj lovišta za udruženje (članarine, prihod od mesa divljači i lovačkih trofeja); - Predložene mere ublažavanja uticaja (propusti, podvožnjaci za divljač i mogućnost delimičnog korišćenja površina kojima gazduje JP „Srbijašume”).
17.10. 2025 / 10.00 h	Aleksinac	Romsko udruženje „Prčilovica”	Sastanak fokus grupe	Aleksinac, Sala Komiteta, Ulica Knjaza Miloša 144	5 učesnika (4 predstavnika opštine i 1 predstavnik romske zajednice)	- Blizina romskih naselja železničkoj pruzi; - Uslovi života i socio-ekonomski položaj stanovništva (nezaposlenost, socijalna pomoć i povremeni poslovi); - Stavovi o modernizaciji železničke pruge i očekivane koristi od projekta; - Zainteresovanost za mogućnosti lokalnog zapošljavanja i programe obuke; - Pristup osnovnim uslugama tokom izvođenja radova (škole, zdravstvena zaštita i komunalne usluge); - Mere bezbednosti i pristupačnosti (zaštitna ograda i rizici tokom izgradnje/eksploatacije pruge); - Informisanost zajednice i preferirani načini komunikacije (informisanje preko predstavnika udruženja i uključivanje u konsultacije); - Rodna ravnopravnost i vlasništvo nad imovinom (ravnopravnost muškaraca i žena, obrasci vlasništva i pravni status stambenih objekata).
17.10. 2025 / 12.30 h	Aleksinac	Lovačka udruženja „Tigar” i „Deligrad”	Sastanak fokus grupe	Aleksinac, Sala Komiteta, Ulica Knjaza Miloša 144	4 učesnika (muškarci)	- Pregled lovišta, zastupljenih vrsta divljači i sezonskih lovničkih aktivnosti; - Zabrinutost zbog uticaja zaštitne ograde duž pruge na migracione koridore divljači; - Rizici po divljač usled mogućih sudara sa zaštitnom ogradom; - Moguća podela lovišta i uticaj na pristup lovaca pojedinim delovima terena;

Datum	Opština / Grad	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
						- Uticaji buke, vibracija i narušavanja staništa tokom izvođenja radova na divljač; - Ekonomske posledice po lovni turizam i prihode lovačkih udruženja; - Predložene mere ublažavanja uticaja (podvožnjaci za divljač, redovno održavanje i mogućnost delimičnog korišćenja površina kojima gazduje JP „Srbijašume”).
17.10. 2025 / 15.00 h	Aleksinac	Etno udruženje žena „Korman”	Sastanak fokus grupe	Aleksinac, Dom kulture Korman, Ulica Korman bb	21 učesnica (žene)	- Mogućnosti za ostvarivanje prihoda i zapošljavanje u okviru aktivnosti povezanih sa Projektom; - Učešće žena u životu lokalne zajednice i poljoprivrednim aktivnostima; - Korišćenje železnice i pristup lokalnim uslugama; - Bezbednost i bezbedno prelaženje pruge; zabrinutost zbog moguće podele naselja; - Privremeni uticaji izvođenja radova (buka i vibracije); - Efikasno uključivanje u javne konsultacije i procese donošenja odluka; - Informisanost o imovinskim pravima i praksi nasleđivanja.

Napomena:

- Zapisnici sa ovih sastanaka fokus grupa dati su u Prilogu 4.

3.2.4. Dodatni krug javnih konsultacija (5–6. novembar 2025. godine)

Nakon drugog kruga javnih konsultacija, koji je bio obeležen ograničenim učešćem građana, organizovan je dodatni ciklus konsultativnih sastanaka u Aleksincu i okolnim naseljima. Cilj ovih konsultacija bio je da se Projekat dodatno predstavi, kao i da se kroz razgovor sa stanovnicima lokalnih zajednica na koje Projekat može uticati prikupe detaljnije informacije o potencijalnim uticajima Projekta i predloženim merama za njihovo ublažavanje.

Svi sastanci održani su u prostorima koje su predložile nadležne lokalne samouprave, u ovom slučaju u domovima kulture, kako bi bili što pristupačniji i pogodniji za stanovnike. Pored građana iz odgovarajućih naselja, sastancima su prisustvovali i predstavnici mesnih zajednica.

Tabela 5 – Dodatni krug javnih konsultacija

Datum	Opština	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
05.11. 2025 / 16.00h	Aleksinac	Trnjane, Korman	Javni sastanak	Dom kulture Trnjane	40 učesnika (4 žene i 36 muškaraca)	- Organizacija saobraćaja i bezbednost učesnika u saobraćaju; - Lokacije i tehničke karakteristike podvožnjaka/nadvožnjaka; - Organizacija alternativnih prelaza i privremenih pristupnih puteva tokom izvođenja radova; - Status železničkih stanica; - Pristup stambenim objektima i poljoprivrednim parcelama; - Otkup zemljišta, eksproprijacija i naknada; - Odvodnjavanje, zaštita od poplava i pitanja zaštite životne sredine; - Buka od železničkog saobraćaja i smetnje tokom izvođenja radova; - Podela naselja (postavljanja zaštitne ograde duž pruge); - Umanjenje vrednosti nepokretnosti; - Uticaji Projekta na svakodnevni život stanovništva.
05.11. 2025 / 18.30 h	Aleksinac	Vitkovac, Donji Ljubeš, Srezovac, Gornji Ljubeš, Donji Adrovac	Javni sastanak	Dom kulture Vitkovac	26 učesnika (2 žene i 24 muškarca)	- Otkup zemljišta, eksproprijacija i naknada; - Projektovanje, lokacije i tehničke karakteristike podvožnjaka/nadvožnjaka (uključujući pešačke prelaze); - Pristup stambenim objektima i poljoprivrednim parcelama; - Status i lokacija železničkih stanica; - Uticaji na putnu infrastrukturu, komunalne instalacije i dužinu putovanja; - Zaštitni pojas železničke pruge.
06.11. 2025 / 16.00 h	Aleksinac	Tešica, Lužane, Bankovac, Grejač, Veliki Drenovac	Javni sastanak	Dom kulture Tešica	15 učesnika (1 žena i 14 muškaraca)	- Status i lokacije železničkih stanica; - Trasa železničke pruge i tehničko rešenje podvožnjaka/ nadvožnjaka; - Tehnička izvodljivost izgradnje dodatnih pešačkih prelaza; - Otkup zemljišta, obuhvat eksproprijacije i dinamika isplate naknade; - Pristup nepokretnostima obuhvaćenim Projektom i identifikacija katastarskih parcela; - Komunikacija između Opštine i projektnog tima; - Bezbednost i održavanje podvožnjaka; - Uticaji Projekta na svakodnevni život stanovništva (dužina putovanja).
06.11. 2025 / 18.30 h	Aleksinac	Prćilovica, Moravac, Žitkovac Nozrina	Javni sastanak	Dom kulture Žitkovac	45 učesnika (12 žena i 33 muškarca)	- Postupak eksproprijacije, obuhvaćene katastarske parcele i dinamika isplate naknade; - Proces izrade projektne dokumentacije; - Trasa železničke pruge i tehničke karakteristike podvožnjaka/ nadvožnjaka; - Pristupačnost za osobe sa invaliditetom; - Mogućnost rušenja stambenih objekata i raseljavanja stanovništva; - Status železničkih stanica;

Datum	Opština	Lokalna zajednica	Vrsta događaja	Lokacija	Broj učesnika	Ključne teme
						- Putne veze, zaštitna ograda, buka i vibracije tokom izvođenja radova; - Povezanost lokalne zajednice i pristup naseljima tokom i nakon izvođenja radova.

Napomena:

- Zapisnici sa ovih javnih konsultacija dati su u Prilogu 4.

Javnim konsultacijama i sastancima fokus grupa prisustvovalo je ukupno 567 učesnika, od kojih je 147 bilo žena, a 420 muškaraca. Ovi podaci odnose se na broj učesnika koji su potpisali liste prisutnih, dok je stvaran broj prisutnih verovatno bio veći, s obzirom na to da se nisu svi učesnici evidentirali potpisom na svakom sastanku.

Pored učešća na sastancima, zainteresovane strane dostavljale su komentare i u pisanoj formi putem Mehanizma za podnošenje pritužbi u okviru Projekta. Tokom perioda javnog uvida do sada je primljeno ukupno 20 pisanih pritužbi (8 od žena i 12 od muškaraca) i 22 pisana upita (8 od žena i 14 od muškaraca). Sve pisane predstavke evidentirane su u skladu sa Mehanizmom za podnošenje pritužbi i obrađene u skladu sa procedurama opisanim u Planu uključivanja zainteresovanih strana (SEP).

4. Sažetak komentara zainteresovanih strana i odgovora IŽS-a

4.1. Metodologija prikupljanja i dokumentovanja podataka

Tokom svih sastanaka učesnici su bili upoznati sa postupkom sprovođenja javnih konsultacija, kao i sa dostupnošću Mehanizma za podnošenje pritužbi, te su bili podstaknuti da dostave dodatna pitanja ili pritužbe u vezi sa problemima koja zahtevaju dodatno razmatranje.

Sve primedbe i komentari zainteresovanih strana prikupljeni tokom perioda javnog uvida u ESIA dokumentaciju sistematski su evidentirani i razmotreni od strane IŽS i angažovanog Konsultanta. Prikupljene informacije dokumentovane su putem standardizovanih zapisnika sa javnih konsultacija i sastanaka fokus grupa, kao i kroz pisane predstavke i elektronsku prepisku dostavljenu putem Mehanizma za podnošenje pritužbi u okviru Projekta.

Pristigli komentari razvrstani su prema grupama zainteresovanih strana i tematskim oblastima (npr. eksproprijacija, prelazi preko pruge, pristup nepokretnostima, pitanja zaštite životne sredine), kako bi se omogućila njihova sistematična analiza i priprema odgovora. Cilj ove analize bio je da se identifikuju komentari koji zahtevaju izmene ESIA dokumentacije, kao i da se obrazlože slučajevi u kojima određene primedbe neće biti prihvaćene ili kada nije ocenjena potreba za izmenama ESIA dokumentacije.

U slučajevima kada su utvrđena različita ili suprotstavljena mišljenja zainteresovanih strana, ona su evidentirana i razmotrena kroz dodatna pojašnjenja i dalju tehničku analizu.

Sva dokumentacija i izveštaji o sprovedenim aktivnostima pripremljeni su u skladu sa zahtevima EBRD-a i EIB-a u pogledu transparentnosti, uz istovremeno obezbeđivanje da se u javno dostupnoj dokumentaciji ne objavljuju poverljivi podaci niti informacije na osnovu kojih bi bilo moguće identifikovati pojedince.

Povratne informacije dostavljene putem Mehanizma za podnošenje pritužbi tokom perioda javnog uvida razmatrane su primenom iste metodologije, a njihov sažetak dat je u Odeljku 4.2.3. ovog Izveštaja o sprovedenim javnim konsultacijama (PCR).

4.2. Sažetak komentara zainteresovanih strana

4.2.1. Ključne teme koje su se izdvojile tokom javnih konsultacija i sastanaka fokus grupa

Tokom perioda javnog uvida u ESIA dokumentaciju, komentari i primedbe zainteresovanih strana prikupljeni su putem javnih konsultacija, sastanaka fokus grupa, pisanih predstavi i Mehanizma za podnošenje pritužbi u okviru Projekta. Analiza prikupljenih komentara pokazala je da su se određene teme dosledno pojavljivale u svim opštinama, među različitim grupama zainteresovanih strana i tokom svih krugova konsultacija. U nastavku je dat njihov sažetak, dok je detaljan pregled pojedinačnih pitanja pokrenutih tokom konsultacija prikazan u Prilogu 4.

- **Eksproprijacija, naknada i pristup zemljištu**

Pitanja u vezi sa eksproprijacijom bila su među najčešće pokretanim temama u svim opštinama obuhvaćenim konsultacijama. Stanovnici su tražili pojašnjenja u vezi sa metodologijom procene vrednosti nepokretnosti, rokovima za isplatu naknade, kategorizacijom poljoprivrednog zemljišta, kao i postupkom rešavanja eventualnih sporova.

Takođe su izražene primedbe u pogledu pristupa preostalim parcelama nakon eksproprijacije, naročito u slučajevima kada trasa železničke pruge ili izvođenje radova privremeno ograničavaju kretanje ili zahtevaju korišćenje znatno dužih alternativnih pravaca.

Učesnici su više puta istakli potrebu za blagovremenim informisanjem vlasnika o parcelama obuhvaćenim eksproprijacijom i svim fazama postupka.

- **Pristup, prelazi i mobilnost tokom izvođenja radova**

Pitanja u vezi sa ograničenim pristupom, kao i zatvaranjem ili izmenama postojećih putnih prelaza preko pruge, bila su među najčešće isticanim temama u više naselja (na primer: Žabare, Gornje Vidovo, Striža, Dankovo, Trnjane i Vitkovac).

Stanovnici su ukazali na mogućnost podele naselja, produženje putnih pravaca za meštane, učenike i poljoprivrednike, kao i na potrebu obezbeđivanja bezbednih i pouzdanih alternativnih saobraćajnica tokom izvođenja radova.

U više naselja upućeni su zahtevi za izgradnju dodatnih podvožnjaka/nadvožnjaka ili pešačkih prelaza kako bi se u najvećoj mogućoj meri ublažili negativni uticaji na svakodnevni život stanovništva i funkcionisanje lokalnih privrednih aktivnosti.

- **Pristupačnost železničkih stanica i stajališta (ukidanje, izmeštanje i dostupnost usluga)**

Tokom javnih konsultacija postavljeno je više pitanja u vezi sa planiranim ukidanjem pojedinih lokalnih železničkih stajališta na Deonici 3.

Lokalne zajednice izrazile su zabrinutost u vezi sa sledećim pitanjima:

- Smanjenje pristupačnosti železničkog prevoza za starije stanovnike i svakodnevne putnike u mestima u kojima je planirano ukidanje stajališta;
- Opravdanost i lokaciju novoplaniranih železničkih stanica, uključujući njihovu udaljenost od stambenih zona;
- Moguće uticaje na svakodnevnu mobilnost lokalnog stanovništva, naročito učenika i osoba sa ograničenom pokretljivošću;
- Potrebu za obezbeđivanjem bezbednog pešačkog i drumskog pristupa budućim železničkim stanicama i njihovim pratećim sadržajima.

Predstavnici Opštine Aleksinac zatražili su nastavak koordinacije sa IŽS-om tokom izrade glavnog projekta, kako bi konačna konfiguracija železničkih stanica bila usklađena sa potrebama lokalnog

stanovništva u pogledu pristupačnosti i kako ne bi dovela do nesrazmernog opterećenja ranjivih grupa stanovništva.

- **Buka, vibracije i bezbednost tokom eksploatacije pruge**

Zainteresovane strane izrazile su zabrinutost zbog mogućeg povećanja nivoa buke, uticaja vibracija na stambene objekte, kao i bezbednog kretanja pešaka i vozila u neposrednoj blizini modernizovane železničke pruge. Ova pitanja posebno su bila izražena u Paraćinu, Aleksincu i naseljima sa gusto izgrađenim stambenim zonama uz postojeću trasu pruge.

Učesnici su zatražili dodatne informacije o planiranim zaštitnim barijerama za smanjenje buke, zaštitnoj ogradi, pristupnim putevima za hitne intervencije, kao i o drugim merama predviđenim za ublažavanje negativnih uticaja Projekta.

- **Odvodnjavanje, rizik od poplava i lokalni hidrološki uslovi**

U Paraćinu, Aleksincu i više seoskih naselja pitanja odvodnjavanja i rizika od poplava prepoznata su kao jedna od ključnih tema tokom konsultacija. Učesnici su tražili uverenja da modernizacija železničke pruge neće povećati rizik od plavljenja, naročito u blizini vodotokova (npr. reke Crnice) i poljoprivrednog zemljišta.

Stanovnici su zatražili detaljnija objašnjenja u vezi sa planiranim propustima, sistemima za odvodnjavanje atmosferskih voda, kao i odgovornostima za njihovo održavanje nakon završetka radova.

- **Uticaji na lokalnu privredu i poslovne aktivnosti**

Vlasnici privrednih subjekata i poljoprivredni proizvođači ukazali su na pitanja pristupa za dostavna vozila, kontinuiteta poslovanja, kretanja poljoprivredne mehanizacije, kao i mogućih ekonomskih gubitaka usled privremenih izmena u režimu saobraćaja tokom izvođenja radova.

U Žabarima i drugim naseljima zainteresovane strane zatražile su da se dinamika izvođenja radova pažljivo uskladi kako bi se izbegli nepotrebni poremećaji u radu lokalnih privrednih subjekata i umanjili negativni uticaji na njihovo poslovanje.

- **Komentari osetljivih grupa i nevladinih organizacija**

Diskusije u okviru fokus grupa sa predstavnicima osetljivih grupa (uključujući romsku zajednicu, žene, osobe sa invaliditetom i lovačka udruženja) pružile su značajne kvalitativne uvide o mogućim društvenim i lokalnim uticajima Projekta:

- Predstavnici romske zajednice izrazili su opštu podršku realizaciji Projekta i istakli potrebu za obezbeđivanjem mogućnosti zapošljavanja, organizovanjem programa obuke i

uspostavljanjem kontinuirane komunikacije sa lokalnom zajednicom tokom izvođenja radova.

- Predstavnice ženskih udruženja ukazale su na zabrinutost zbog mogućeg produženja putnih pravaca usled zatvaranja pružnih prelaza i podele naselja, mogućih otežanih pristupa javnim uslugama, kao i pitanja bezbednosti dece i starijih osoba.
- Osobe obolele od mišićne distrofije i osobe sa smanjenom pokretljivošću izrazile su zabrinutost u vezi sa uticajem vibracija, pristupačnošću budućih železničkih stanica i prelaza, kao i potrebom za primenom rešenja bez arhitektonskih barijera.
- Predstavnici lovačkih udruženja ukazali su na pitanja migracije divljači, gustine zaštitne ograde i mogućih uticaja Projekta na lovne aktivnosti i razvoj lovnog turizma.

Ovi nalazi doprineli su identifikaciji rizika specifičnih za pojedine grupe zainteresovanih strana i predstavljali su osnov za pripremu inkluzivnih mera za ublažavanje negativnih uticaja, što će biti detaljno predstavljeno u konačnoj verziji Studije o proceni uticaja projekta na životnu sredinu i društvo (ESIA) i Planu upravljanja životnom sredinom i društvenim aspektima (ESMP).

U nastavku je prikazan pregled komentara i primedbi koje su dostavili predstavnici osetljivih grupa i lovačkih udruženja, a na osnovu kojih su ažurirani Poglavlje 19.7 Studije o proceni društvenih uticaja (SIA), uključujući Tabelu 19.28 Mere za ublažavanje negativnih i unapređenje pozitivnih uticaja, kao i Plan upravljanja životnom sredinom i društvenim aspektima (ESMP).

Romska zajednica

Iako se romska naselja uglavnom ne nalaze u neposrednoj blizini železničkog koridora, tokom konsultacija ukazano je na rizik od ekonomske isključenosti usled visoke nezaposlenosti i ograničenih mogućnosti za zapošljavanje na poslovima vezanim za realizaciju Projekta.

Mere za ublažavanje uticaja:

- U saradnji sa Izvođačem radova omogućiti pripadnicima romske zajednice prioritetan pristup osnovnim mogućnostima zapošljavanja (npr. poslovi čišćenja, pomoćni poslovi i jednostavni građevinski radovi), na osnovu transparentnih kriterijuma jednakih mogućnosti.
- U saradnji sa romskim udruženjima organizovati kratke obuke za pripremu za zapošljavanje i bezbedan rad, kako bi zainteresovani kandidati bili osposobljeni za angažovanje na poslovima u okviru Projekta.
- Koristiti romska udruženja kao formalne kanale za kontinuiranu komunikaciju sa zajednicom, informisanje o obukama, distribuciju obaveštenja o merama bezbednosti, kao i pružanje podrške u podnošenju pritužbi putem kulturno i društveno primerenih kontakt tačaka.
- Organizovati ciljane aktivnosti informisanja o bezbednosti tokom izvođenja radova, izloženosti prašini/ buci, kao i o saradnji sa izvođačem radova, uz prilagođavanje sadržaja potrebama zajednica sa ograničenim pristupom informacijama.

Ženske grupe

Povećanje dužine putovanja usled zatvaranja pružnih prelaza i podele naselja može predstavljati bezbednosni rizik za žene prilikom pristupa javnim uslugama, školama i pijacama, čime se mogu dodatno produbiti postojeće rodne razlike u mobilnosti duž železničkog koridora. Žene iz ranjivih grupa, naročito u ruralnim područjima, mogu biti suočene sa povećanim obavezama u vezi sa brigom o deci, kao i sa većim troškovima prevoza.

Mere za ublažavanje uticaja:

- Objasniti lokacije pešačkih prelaza (planiranih u skladu sa bezbednosnim standardima), kako bi se sprečila podela zajednice i smanjio rizik od nasilja ili saobraćajnih nezgoda, posebno za žene i devojčice koje svakodnevno putuju do škola, pijaca i zdravstvenih ustanova.
- Sprovoditi programe informisanja i podizanja svesti u lokalnoj zajednici radi unapređenja bezbednosti žena u blizini gradilišta i tokom svakodnevnog kretanja.
- Obezbediti da pristup osnovnim uslugama u neposrednoj blizini (zdravstvena zaštita, obrazovanje, pijace) bude očuvan ili unapređen tokom perioda izvođenja radova, kroz odgovarajuće mere podrške.
- Uključiti lokalna ženska udruženja kao formalne kanale u procesu konsultacija, distribucije informacija i organizovanja obuka i aktivnosti za podizanje svesti.
- Obezbediti direktnu i transparentnu komunikaciju sa ženama putem njihovih predstavnica, kako bi blagovremeno bile informisane o dinamici izvođenja radova, promenama u režimu pristupa i merama bezbednosti.
- Podsticati ekonomsko učešće žena tokom realizacije Projekta, na primer kroz pružanje usluga ishrane za zaposlene, prodaju lokalnih proizvoda ili druge aktivnosti koje doprinose ostvarivanju prihoda.
- Organizovati programe obuke, umrežavanja i osnaživanja žena radi jačanja njihovog učešća u životu lokalne zajednice i procesima donošenja odluka.

Osobe sa invaliditetom

Tokom rekonstrukcije, nepristupačni privremeni alternativni pravci i zone izvođenja radova mogu predstavljati fizičke prepreke i bezbednosni rizik, dok vibracije i prašina mogu pogoršati zdravstveno stanje osoba sa smanjenom pokretljivošću. Tokom faze eksploatacije, rizici uključuju nedostatak pristupačne infrastrukture na železničkim stanicama i u vozovima, kao što su rampe, liftovi, taktilne staze i pristupačni sanitarni čvorovi. Pored toga, odsustvo usluga asistencije i informacionih servisa za putnike sa invaliditetom može povećati njihovu izolovanost i zavisnost od pomoći drugih.

Mere za ublažavanje uticaja uključuju postavljanje rampi, liftova, taktilnih staza za vođenje i zvučne signalizacije. Redovne provere pristupačnosti uz učešće osoba sa invaliditetom i nevladinih organizacija treba sprovoditi tokom izvođenja radova i faze eksploatacije. Mere takođe obuhvataju obezbeđivanje bezbednih i pristupačnih alternativnih pravaca tokom izvođenja radova, primenu mera za kontrolu prašine i vibracija, organizovanje obuka za železničko osoblje o pružanju podrške putnicima sa invaliditetom, kao i obezbeđivanje pristupačnog informisanja o redu vožnje i Mehanizmu za podnošenje pritužbi.

Lovačka udruženja

Zaštitna ograda duž železničkog koridora, u kombinaciji sa postojećom linijskom infrastrukturom, poput auto-puteva, može dovesti do fragmentacije staništa divljači, ometanja migracionih koridora, smanjenja lovnog fonda i negativnog uticaja na razvoj lovnog turizma. Gusta zaštitna ograda može takođe povećati rizik od stradanja divljači i krivolova.

Mere za ublažavanje uticaja uključuju:

- Optimizaciju gustine zaštitne ograde duž železničkog nasipa, uz predviđanje odgovarajućih otvora i rešenja za prolazak sitnih sisara i gmizavaca.
- Izgradnju odgovarajućih podvožnjaka i propusta na poznatim migracionim koridorima divljači kako bi se obezbedio njihov bezbedan prolaz.
- Sprovođenje pošumljavanja i obnove staništa u blizini prelaza za divljač radi unapređenja povezanosti staništa.
- Usklađivanje dinamike izvođenja radova sa lovnom sezonom i izbegavanje kritičnih perioda za divljač, gde god je to izvodljivo.
- Uspostavljanje zajedničkih programa monitoringa i redovne komunikacije sa lovačkim udruženjima radi praćenja uticaja i primene adaptivnih mera upravljanja.
- Razmatranje kompenzacionih mera za potencijalni gubitak lovišta, u saradnji sa JP „Srbijašume“, gde je to primenljivo.
- Obezbeđivanje kontinuirane komunikacije putem lovačkih udruženja radi informisanja njihovih članova o izvođenju radova, merama za ublažavanje uticaja i merama zaštite divljači.

4.2.2. Sažetak pisanih pritužbi/upita primljenih tokom perioda javnog uvida u ESIA dokumentaciju

Pored komentara i primedbi prikupljenih tokom javnih konsultacija i sastanaka fokus grupa, tokom perioda javnog uvida u ESIA dokumentaciju lokalni stanovnici i njihovi predstavnici dostavili su IŽS ukupno 42 pisane pritužbe i upita.

Ova pitanja su razmotrena primenom iste metodologije opisane u Odeljku 4.1, a njihov objedinjeni i anonimizovani pregled dat je u tabeli u nastavku.

Tabela 6 – Sažetak pritužbi/upita primljenih tokom perioda javnog uvida u ESIA dokumentaciju

Br.	Lokacija / Naselje	Grupa zainteresovanih strana	Tema	Pokrenuto pitanje (sažetak)	Odgovor Projekta
1	Donji Ljubeš–Aleksinac	Lokalni stanovnik	Eksproprijacija	Zahtev da se iz postupka eksproprijacije izuzme poljoprivredno domaćinstvo i da se pruže dodatna	Projektant je potvrdio da je trasa konačno definisana i da se predmetno zemljište nalazi u okviru regulacione linije. IŽS je pružio informacije o mestima na kojima je moguće izvršiti uvid u

Br.	Lokacija / Naselje	Grupa zainteresovanih strana	Tema	Pokrenuto pitanje (sažetak)	Odgovor Projekta
				pojašnjenja u vezi sa trasom železničke pruge.	projektanu dokumentaciju i pojasnio postupak eksproprijacije.
2	Žitkovac	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Zahtev za pojašnjenje da li je zemljište obuhvaćeno eksproprijacijom, kao i za dodatne informacije o postupku eksproprijacije.	IŽS je objasnio postupak javnog uvida, dostavio linkove ka dokumentima ESIA, SEP i RPF i informisao podnosioca o predstojećim javnim konsultacijama.
3	Drenovac	Lokalni stanovnik	Železnička stanica i zatvaranje putnog prelaza	Zahtev da se zadrže postojeća železnička stanica i putni prelaz preko pruge zbog zabrinutosti u vezi sa pristupačnošću naselja.	Upit je prosleđen Projektantu, koji je obrazložio pravne, tehničke i saobraćajne razloge za zatvaranje jednog putnog prelaza i izgradnju novog podvožnjaka, nakon čega je IŽS dostavio odgovor podnosiocu.
4	Korman– Aleksinac	Predstavnici lokalne zajednice	Podela naselja i pruži prelazi	Zabrinutost zbog produženja putnih pravaca do škole, zatvaranja putnog prelaza prema susednom selu i mogućih uticaja na lokalni fudbalski teren.	Projektant je pojasnio da je novi podvožnjak planiran u neposrednoj blizini postojećeg putnog prelaza, da je na mestu ukinutog prelaza predviđen podvožnjak za pešake i bicikliste, kao i da fudbalski teren neće biti fizički zahvaćen radovima na železničkoj pruzi.
5	Gornje Vidovo	Lokalni stanovnici	Putni prelaz	Zabrinutost da će zatvaranje putnog prelaza prekinuti vezu naselja sa glavnim putem i otežati saobraćaj teretnih vozila; predlog da se putni prelaz izmesti na drugu lokaciju.	Projektant je obrazložio da je raspored denivelisanih ukrštanja optimizovan, da se susedni podvožnjaci nalaze na maloj međusobnoj udaljenosti, kao i da nije opravdano uspostavljanje dodatnih ukrštanja na tako kratkom rastojanju. Predlog za izmestanje putnog prelaza nije prihvaćen.
6	Aleksinac	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija i projektno rešenje	Upit da li je projektno rešenje konačno usvojeno i da li su katastarske parcele predviđene za eksproprijaciju identifikovane.	IŽS je pojasnio da idejno rešenje nije konačno i da će katastarske parcele obuhvaćene eksproprijacijom biti definisane po završetku izrade Elaborata o eksproprijaciji.
7	Paraćin	Lokalni stanovnici	Projektno rešenje putnog prelaza	Zahtev za informaciju o lokaciji nadvožnjaka za teretna vozila u blizini železničke stanice.	Projektant je pojasnio da je lokacija nadvožnjaka predviđena u okviru nove obilaznice.
8	Ratare (Paraćin)	Lokalni stanovnici	Projektno rešenje podvožnjaka	Zahtev za dostavljanje crteža podvožnjaka i tehničkog obrazloženja projektnog rešenja.	Projektant je dostavio crtež podvožnjaka i pružio tehničko obrazloženje projektnog rešenja.
9	Drenovac	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Zahtev za informaciju da li je više katastarskih parcela u vlasništvu jedne porodice obuhvaćeno eksproprijacijom i u kom obimu.	IŽS je pojasnio da će detalji biti poznati po završetku projektnog rešenja i izradi Elaborata o eksproprijaciji. Projektant i pravna služba IŽS dodatno su objasnili da se očekuje eksproprijacija samo delova katastarskih parcela koji se nalaze unutar regulacione linije.
10	Gornje Vidovo	Lokalni stanovnici	Lokacija podvožnjaka	Zahtev za produženje lokalne ulice i izgradnju dodatnog podvožnjaka radi unapređenja pristupa naselju.	Projektant je obrazložio da se postojeći podvožnjak nalazi na maloj udaljenosti od predložene lokacije, te da bi izgradnja dodatnog podvožnjaka zahtevala ukidanje susednog podvožnjaka i dovela do neopravdano malog rastojanja između

Br.	Lokacija / Naselje	Grupa zainteresovanih strana	Tema	Pokrenuto pitanje (sažetak)	Odgovor Projekta
					denivelisanih ukrštanja. Iz tog razloga, zahtev nije prihvaćen.
11	Drenovac	Udruženje građana	Odvodnjavanje, ukidanje železničkog stajališta i kulturno dobro	Zabrinutost u vezi sa odvodnjavanjem novog podvožnjaka, ukidanjem železničkog stajališta i budućom pristupačnošću lokalnog kulturnog dobra.	Projektant je potvrdio da je projektno rešenje odvodnjavanja usaglašeno sa nadležnim lokalnim organima, da će preostalo železničko stajalište na odgovarajući način zadovoljiti potrebe korisnika, kao i da će kulturno dobro biti izmešteno na javno dostupnu i pristupačnu lokaciju. IŽS je dostavio tražene situacione prikaze i dodatna pojašnjenja u vezi sa projektnim rešenjem i postupkom realizacije.
12	Vrtište	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija i lokalni put	Zahtev da se izbegne eksprijacija određenog stambenog zemljišta i da se umesto nove veze preko nadvožnjaka koristi postojeći lokalni put.	Projektant je potvrdio da je alternativno rešenje, koje podrazumeva korišćenje postojećeg lokalnog puta, tehnički izvodljivo. IŽS se obavezao da ovu mogućnost razmotri u narednoj fazi projektovanja, uz nastojanje da se izbegne eksprijacija predmetne stambene parcele.
13	Vrtište	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija i lokalni put	Naknadni zahtev da se, umesto prvobitno planirane nove saobraćajne veze, koristi postojeća mreža lokalnih puteva.	Projektant je potvrdio da je predloženo rešenje prihvatljivo za razmatranje u narednoj fazi projektovanja. IŽS je potvrdio da će se nastojati da se izbegne eksprijacija predmetne stambene parcele.
14	Žitkovac	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija / opšti komentar	Komentar kojim se podržava blagovremeno uklanjanje objekata, gde je to neophodno za realizaciju Projekta, uz izražavanje podrške Projektu.	IŽS je izrazio zahvalnost na iskazanoj podršci i pojasnio da se uklanjanje objekata sprovodi isključivo u skladu sa važećim propisima i procedurama Republike Srbije.
15	Trupale	Lokalni stanovnici	Pristupni putevi i putni prelaz	Pitanje da li će putni prelaz biti zatvoren tokom izvođenja radova i nakon završetka izgradnje, uz zabrinutost u vezi sa pristupom iz lokalne ulice.	Projektant je pojasnio da će drumska veza ostati u funkciji, kao i da se predmetna lokalna ulica nalazi van obuhvata Projekta. IŽS je stanovniku dostavio odgovarajuće situacione prikaze.
16	Vrtište	Lokalni stanovnici	Sportski teren, autobuskog stajalište i pristup	Zabrinutost u vezi sa mogućim gubitkom lokalnog sportskog terena, statusom javne česme za pijaću vodu, izmeštanjem autobuskog stajališta i pristupom novoj železničkoj stanici.	Projektant je pojasnio da će postojeći sportski teren biti obuhvaćen radovima, ali da je u saradnji sa nadležnim lokalnim organima predviđena alternativna lokacija za njegovu izgradnju. Takođe je potvrđeno da javna česma za pijaću vodu neće biti zahvaćena radovima. Predviđeno je izmeštanje autobuskog stajališta, uz mogućnost unapređenja lokalnog puta, dok će pristup novoj železničkoj stanici biti obezbeđen putem servisne saobraćajnice.
17	Žabare – Paraćin	Lokalni stanovnici	Zatvaranje putnog prelaza	Zahtev za izgradnju drumskog podvožnjaka umesto zatvaranja postojećeg putnog prelaza, uz obrazloženje da bi njegovo ukidanje produžilo	Projektant i Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture razmotrili su alternativna rešenja i zaključili da bi izgradnja denivelisanog ukrštanja na predmetnoj lokaciji zahtevala rušenje

Br.	Lokacija / Naselje	Grupa zainteresovanih strana	Tema	Pokrenuto pitanje (sažetak)	Odgovor Projekta
				vreme putovanja, kao i pozivanje na peticiju lokalnog stanovništva.	velikog broja stambenih objekata. Umesto toga, predviđena je izgradnja nove poprečne saobraćajne veze u skladu sa lokalnim urbanističkim planovima. IŽS je o tome obavestio stanovnike i nastavlja koordinaciju sa nadležnim institucijama u vezi sa realizacijom ovog rešenja.
18	Trupale	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje da li će određeni stambeni objekat biti obuhvaćen eksproprijacijom.	IŽS je pojasnio da se samo deo pripadajuće katastarske parcele nalazi unutar regulacione linije, dok glavni stambeni objekat nije predviđen za eksproprijaciju, uz napomenu da će konačan obuhvat biti utvrđen u okviru formalnog postupka eksproprijacije.
19	Žabare – Paraćin	Lokalni stanovnici	Zatvaranje putnog prelaza	Zabrinutost da će zatvaranje putnog prelaza produžiti svakodnevna putovanja do posla i škole, povećati troškove prevoza i otežati svakodnevno funkcionisanje; zahtev za razmatranje alternativnog rešenja.	IŽS je uvažila iznete primedbe i razmotrila ih zajedno sa ostalim pritužbama koje se odnose na Žabare u okviru daljih konsultacija sa projektantom i Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI) o mogućim alternativnim putnim vezama.
20	Paraćin	Lokalni privredni subjekt	Zatvaranje putnog prelaza	Zabrinutost lokalnog privrednog subjekta da će zatvaranje putnog prelaza negativno uticati na poslovanje i otežati dolazak zaposlenih na posao.	IŽS je primio k znanju iznete primedbe i u daljoj koordinaciji u vezi sa saobraćajnim rešenjima za područje Žabara uzeo u obzir zabrinutost privrednog subjekta u pogledu uticaja na poslovanje.
21	Paraćin	Predstavnici jedinice lokalne samouprave	Prostorno planiranje	Komentari jedinice lokalne samouprave na Prostorni plan područja posebne namene za modernizaciju železničke pruge Beograd–Niš na području opštine Paraćin.	IŽS je potvrdio prijem komentara i uzeo ih u razmatranje u okviru dalje koordinacije sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Projektantom tokom dorade planske i projektne dokumentacije.
22	Paraćin	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Zahtev za potpunu eksproprijaciju privatne katastarske parcele umesto delimične eksproprijacije.	IŽS je pojasnio da se eksproprijacija sprovodi na osnovu Elaborata o eksproprijaciji, kao i da vlasnici mogu podneti zahtev za potpunu eksproprijaciju preostalog dela katastarske parcele ukoliko on, usled delimične eksproprijacije, postane neupotrebljiv, o čemu odlučuje nadležni organ u skladu sa važećim propisima.
23	Pojate (Čičevac)	Lokalni privredni subjekt	Podvožnjak i eksproprijacija	Zabrinutost da bi izgradnja novog podvožnjaka mogla smanjiti prostor za parkiranje teretnih vozila i uticati na skladišni objekat, uz predlog da se za realizaciju Projekta koristi alternativna parcela.	Projektant je obrazložio tehničke razloge za izbor lokacije podvožnjaka i potvrdio da će i nakon realizacije Projekta biti moguće obezbediti prostor za parkiranje teretnih vozila. IŽS i pravna služba pojasnili su postupak eksproprijacije. Naknadno dostavljena primedba u vezi sa prostorom za manevrisanje teretnih vozila prosleđena je Projektantu radi dodatnog razmatranja.

Br.	Lokacija / Naselje	Grupa zainteresovanih strana	Tema	Pokrenuto pitanje (sažetak)	Odgovor Projekta
24	Lužane (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje da li će više poljoprivrednih katastarskih parcela biti obuhvaćeno eksproprijacijom.	Projektant je pojasnio koji delovi predmetnih katastarskih parcela ulaze u regulacionu liniju, dok je pravna služba IŽS objasnila prava vlasnika nepokretnosti i postupak eksproprijacije.
25	Žitkovac– Moravac	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje da li će više katastarskih parcela, uključujući zemljište i objekte na njima, biti obuhvaćeno uticajima Projekta.	Projektant i pravna služba IŽS pojasnili su koje katastarske parcele i objekti na njima će, prema važećem projektnom rešenju, biti delimično ili u potpunosti obuhvaćeni eksproprijacijom, kao i mogućnosti koje vlasnicima stoje na raspolaganju u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji.
26	Aleksinac	Lokalni stanovnici	Projektno rešenje podvožnjaka i granice katastarskih parcela	Zahtev za dostavljanje situacionih prikaza i obrazloženja projektnog rešenja podvožnjaka, kao i informacija o njegovom uticaju na susedne katastarske parcele.	Projektant je dostavio situacione prikaze i pojasnio koji delovi susednih katastarskih parcela ulaze u regulacionu liniju. IŽS je zainteresovanoj strani prosledio obrazloženje i odgovarajuću projektnu dokumentaciju.
27	Žitkovac	Lokalni privredni subjekti	Eksproprijacija poslovnog objekta	Pitanje u vezi sa mogućim uticajem Projekta na poslovne katastarske parcele i objekte duž trase železničke pruge.	Projektant je pojasnio koji poslovni objekti i katastarske parcele će, prema važećem projektnom rešenju, verovatno biti obuhvaćeni realizacijom Projekta, dok je pravna služba IŽS objasnila postupak eksproprijacije i okvirnu dinamiku njegovog sprovođenja.
28	Lužane (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje da li će stambena katastarska parcela i porodična kuća biti obuhvaćeni rušenjem u okviru realizacije Projekta.	Projektant je pojasnio da se samo manji deo katastarske parcele nalazi unutar regulacione linije i da se ne očekuje rušenje stambenih objekata. IŽS je objasnio da će konačan obuhvat eksproprijacije biti potvrđen tokom formalnog postupka eksproprijacije.
29	Grejač (Aleksinac)	Lokalni stanovnici (posredstvom jedinice lokalne samouprave)	Podvožnjak za pešake	Zahtev lokalne zajednice za izgradnju podvožnjaka za pešake radi obezbeđivanja bezbednog pristupa školi za decu nakon modernizacije železničke pruge.	Projektant je potvrdio da se izgradnja podvožnjaka za pešake na lokaciji postojećeg putnog prelaza može razmotriti u narednoj fazi projektovanja. IŽS je obavestio jedinicu lokalne samouprave da će zahtev biti razmatran u narednim fazama izrade projektna dokumentacije (PGD/PZI).
30	Moravac (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje da li će zemljište i stambeni objekat na određenoj katastarskoj parceli biti obuhvaćeni realizacijom Projekta.	Projektant je pojasnio da se samo manji deo katastarske parcele nalazi unutar regulacione linije, dok stambeni objekat nije predviđen za eksproprijaciju. IŽS je objasnio postupak eksproprijacije u skladu sa važećim propisima.
31	Prćilovica (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje da li je određena katastarska parcela u naselju obuhvaćena realizacijom Projekta.	Projektant je potvrdio da se samo deo predmetne katastarske parcele nalazi unutar regulacione linije. IŽS je pojasnio da će tačan obuhvat eksproprijacije biti utvrđen Elaboratom o eksproprijaciji i

Br.	Lokacija / Naselje	Grupa zainteresovanih strana	Tema	Pokrenuto pitanje (sažetak)	Odgovor Projekta
					potvrđen u okviru formalnog postupka eksproprijacije.
32	Moravac (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Nadvožnjak i eksproprijacija	Pitanje o mogućnosti izmeštanja nadvožnjaka radi izbegavanja eksproprijacije, kao i o statusu zemljišta obuhvaćenog realizacijom Projekta.	Projektant je obrazložio da se, iz tehničkih razloga, eksproprijacija dela zemljišta ne može izbeći. IŽS je pružio dodatna pojašnjenja u vezi sa postupkom eksproprijacije i pravima vlasnika nepokretnosti.
33	Grejač	Lokalni stanovnici	Zatvaranje putnog prelaza i eksproprijacija	Zabrinutost grupe stanovnika u vezi sa zatvaranjem postojećeg putnog prelaza, produženjem puta do planiranog nadvožnjaka i mogućom eksproprijacijom stambenih objekata, uz predlog da se na lokaciji postojećeg putnog prelaza izgradi podvožnjak.	Projektant je pojasnio da je predviđeno uklanjanje samo jednog pomoćnog objekta, obrazložio tehničke razloge za izbor lokacije novog nadvožnjaka i predložio da se mogućnost izgradnje podvožnjaka za pešake na lokaciji postojećeg putnog prelaza razmotri u narednoj fazi projektovanja.
34	Prćilovica (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija i položaj trase	Pitanje zbog čega trasa prelazi preko određene katastarske parcele i da li će stambeni objekti biti obuhvaćeni rušenjem.	Projektant je potvrdio da se samo deo predmetne katastarske parcele nalazi unutar regulacione linije i obrazložio razloge za izbor položaja trase. IŽS je pojasnio postupak eksproprijacije i naveo da će konačan obuhvat biti utvrđen u okviru formalnog postupka eksproprijacije.
35	Vitkovac	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija i pristup nepokretnosti	Pitanje o obimu eksproprijacije privatne katastarske parcele i načinu na koji će biti obebeđen pristup preostalom delu nepokretnosti.	Projektant je pojasnio da će biti obebeđena pristupna saobraćajnica paralelna sa železničkom prugom i da je za realizaciju Projekta potrebno zauzimanje samo delova više katastarskih parcela duž kosine. IŽS je objasnio da će tačan obuhvat eksproprijacije biti utvrđen po završetku Elaborata o eksproprijaciji, a naknadno postavljena pitanja prosledio Projektantu radi dodatnog razmatranja.
36	Lužane (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje da li je više katastarskih parcela u vlasništvu jedne porodice u naselju predviđeno za eksproprijaciju.	Projektant je pripremio situacione prikaze sa označenim površinama za koje se očekuje da će biti obuhvaćene eksproprijacijom. IŽS je zainteresovanoj strani dostavio ove prikaze, uz kratko pojašnjenje postupka eksproprijacije.
37	Lužane (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje u vezi sa statusom pojedinačne poljoprivredne katastarske parcele u okviru realizacije Projekta.	Projektant je dostavio situacioni prikaz i pojasnio da li se predmetna katastarska parcela nalazi unutar regulacione linije. IŽS je dopunio odgovor kratkim pregledom postupka eksproprijacije.
38	Trnjane (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje u vezi sa statusom više katastarskih parcela i zahtev za informacije o postupku eksproprijacije.	Projektant je pojasnio da će verovatno samo manji deo jedne katastarske parcele biti obuhvaćen eksproprijacijom, dok ostale katastarske parcele nisu zahvaćene Projektom. IŽS je pružio informacije o postupku eksproprijacije i pravima vlasnika nepokretnosti.

Br.	Lokacija / Naselje	Grupa zainteresovanih strana	Tema	Pokrenuto pitanje (sažetak)	Odgovor Projekta
39	Prčilovica (Aleksinac)	Lokalni stanovnici	Pristupna saobraćajnica i eksproprijacija	Zahtev za izmenu prethodno planiranih pristupnih saobraćajnica na privatnom zemljištu, uz očuvanje postojeće ograde i sistema za odvodnjavanje.	Projektant je potvrdio da je moguće izvršiti izmene rešenja pristupnih saobraćajnica u narednim fazama projektovanja. IŽS je pojasnio da će postojeća ograda, ukoliko bude neophodno, biti privremeno uklonjena tokom izvođenja radova, kao i da će sva infrastruktura na koju radovi utiču biti vraćena u prvobitno ili odgovarajuće funkcionalno stanje.
40	Paraćin	Lokalni stanovnici	Postupak eksproprijacije	Opšti upit u vezi sa postupkom eksproprijacije za potrebe realizacije Projekta.	Pravna služba IŽS dostavila je pisano obrazloženje postupka eksproprijacije, uključujući pregled faza postupka, nadležnih institucija i prava vlasnika nepokretnosti obuhvaćenih eksproprijacijom.
41	Paraćin	Lokalni stanovnici	Postupak eksproprijacije	Još jedan opšti upit u vezi sa postupkom eksproprijacije.	Pravna služba IŽS dostavila je isto pisano obrazloženje postupka eksproprijacije.
42	Žitkovac	Lokalni stanovnici	Eksproprijacija	Pitanje da li će više stambenih katastarskih parcela u naselju biti obuhvaćeno realizacijom Projekta.	Projektant je potvrdio da se očekuje eksproprijacija delova predmetnih katastarskih parcela, dok stambeni objekti neće biti obuhvaćeni eksproprijacijom. IŽS je dostavio situacione prikaze i kratko pojasnio postupak eksproprijacije.

Pored navedenog, primljeno je i dopis Komesarijata za izbeglice i migracije Republike Srbije, u kojem je ukazano da migranti koji pešice prolaze kroz Srbiju koriste železnički koridor Niš–Beograd, te da ovu okolnost treba uzeti u obzir sa aspekta njihove bezbednosti. Navedeni dopis je razmotren, a relevantna projektna dokumentacija, uključujući ESIA, Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) i Plan upravljanja životnom sredinom i društvenim aspektima (ESMP), ažurirana je u skladu sa dostavljenim komentarom.

Sva navedena pitanja evidentirana su u internom registru IŽS-a, razmotrena od strane IŽS-a i Konsultanta i obrađena u skladu sa postupkom definisanim u Planu uključivanja zainteresovanih strana (SEP). Odgovore je dostavljao IŽS neposredno ili, kada je to bilo potrebno, prosleđivanjem upita Projektantu radi pribavljanja zvaničnog tehničkog stava, koji je potom dostavljen podnosiocu upita.

Analiza primljenih pritužbi i upita pokazuje da se najveći broj komentara odnosio na postupak eksproprijacije i naknadu za eksproprianu imovinu. Zainteresovane strane su prvenstveno tražile pojašnjenja o tome da li će njihove katastarske parcele biti obuhvaćene Projektom, da li postoji mogućnost eksproprijacije cele parcele, kao i na koji način će biti sprovedeni procena vrednosti nepokretnosti i zakonom propisani postupci.

Često su pokretana i pitanja u vezi sa pristupom i putnim prelazima. Ona su obuhvatala zahteve za zadržavanje postojećih putnih prelaza, predloge za izgradnju ili izmeštanje planiranih podvožnjaka i nadvožnjaka, kao i inicijative za uspostavljanje dodatnih pešačkih prelaza. Ovi komentari ukazuju na izraženu zabrinutost lokalnog stanovništva u pogledu svakodnevne mobilnosti, pristupa školama i mogućeg produženja putnih pravaca.

Među ostalim temama izdvajaju se pitanja odvodnjavanja u zoni podvožnjaka, statusa železničkih stanica i stajališta, povezanosti lokalne putne mreže, kao i drugih sadržaja od značaja za lokalnu zajednicu.

U celini posmatrano, primljene pritužbe i upiti jasno ukazuju na ključne prioritete lokalnih zajednica: očuvanje lokalne povezanosti i pristupačnosti, svođenje fizičkog i ekonomskog raseljavanja na najmanju moguću meru, obezbeđivanje transparentnih informacija o postupku eksproprijacije, kao i adekvatno rešavanje pitanja mobilnosti i bezbednosti na nivou naselja.

IŽS će nastaviti da primenjuje Mehanizam za podnošenje pritužbi (GM) tokom svih faza realizacije Projekta, obezbeđujući dostupne kanale komunikacije, blagovremeno postupanje po svim pritužbama i upitima, kao i potpunu usklađenost sa procedurama definisanim u Planu uključivanja zainteresovanih strana (SEP).

4.3. Odgovor IŽS-a na pitanja i primedbe lokalne zajednice

Tokom postupka javnog uvida u ESIA dokumentaciju, IŽS je postupao u dobroj veri i kontinuirano nastojao da obezbedi otvorenu komunikaciju, blagovremeno informisanje i odgovori na pitanja i primedbe lokalnog stanovništva, predstavnika lokalnih zajednica, jedinica lokalne samouprave i ranjivih grupa, u meri u kojoj je to bilo moguće.

Sva pitanja pokrenuta tokom javnih konsultacija, sastanaka fokus grupa i putem Mehanizma za podnošenje pritužbi (GM) zajednički su razmatrali IŽS i Konsultant. Kada su se pitanja odnosila na tehničke aspekte Projekta, kao što su projektna rešenja podvožnjaka i nadvožnjaka, pristupnih saobraćajnica, sistema za odvodnjavanje, zidova za zaštitu od buke, konfiguracije železničkih stanica ili položaja trase, IŽS je upite prosledivao Projektantu, obezbeđivao izradu zvaničnih tehničkih pojašnjenja i blagovremeno dostavljao odgovore zainteresovanim stranama. Kao rezultat toga, određeni zahtevi lokalne zajednice već su ugrađeni ili će biti razmotreni za ugradnju u Idejno rešenje ili u narednim fazama projektovanja, kada je to tehnički izvodljivo, što potvrđuje spremnost Projekta da prilagodi projektna rešenja opravdanim društvenim zahtevima.

Sledeća pitanja pokrenuta tokom javnog uvida u ESIA dokumentaciju nije bilo moguće rešiti u fazi Idejnog rešenja, ali je preuzeta obaveza da budu predmet dodatne analize i daljeg razmatranja u narednim fazama realizacije Projekta:

- Razmotriti mogućnost projektovanja podvožnjaka za pešake i bicikliste u naselju Grejač tokom izrade Projekta za građevinsku dozvolu (PGD);

- Izuzeti katastarsku parcelu broj 4934 u naselju Vrtište iz postupka eksproprijacije, u skladu sa obaveštenjem dostavljenim 17. septembra 2025. godine;
- Razmotriti predlog za izgradnju novog sportskog terena u naselju Vrtište, u saradnji sa Gradskom opštinom Crveni Krst – Niš;
- Razmotriti predlog za izmenu trase linije javnog gradskog prevoza Vrtište–Niš, u saradnji sa jedinicom lokalne samouprave;
- Obezbediti da pristupna saobraćajnica bude izgrađena pre dolaska do katastarske parcele 4598/1, kao i da njen položaj ne prolazi preko katastarskih parcela 4599/3 i 4599/1, KO Prčilovica;
- Obezbediti koordinaciju između Opštine Paraćin, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i IŽS-a radi blagovremene realizacije planirane obilaznice oko Paraćina (Žabare), uključujući i most preko reke Crnice, čija bi izgradnja značajno ublažila efekat podele naselja. Napominje se da planirana obilaznica nije obuhvaćena predmetnim Projektom i da je njena realizacija u nadležnosti Opštine Paraćin.

U slučajevima kada pitanja nije bilo moguće u potpunosti rešiti u ovoj fazi, naročito ona koja se odnose na uticaje eksproprijacije na nivou pojedinačnih katastarskih parcela, precizno utvrđivanje granica nepokretnosti, reorganizaciju lokalne putne mreže izvan zone železničke pruge (ovo se odnosi na putnu mrežu koja se nalazi na znatnoj udaljenosti od železničke pruge i nije obuhvaćena Projektom. Konkretno, reč je o naselju Žabare, odnosno o izgradnji mosta preko reke Crnice, koji je predviđen planskim dokumentima Opštine Paraćin i nalazi se na najmanje 0,5 km od železničke pruge), kao i dinamiku izvođenja radova, IŽS je jasno ukazao na ograničenja postojeće faze izrade ESIA dokumentacije i objasnio da će navedena pitanja biti detaljno razmatrana tokom izrade Elaborata o eksproprijaciji, Plana preseljenja (RAP) i Projekta za izvođenje (PZI).

IŽS se obavezao da organizuje dodatne krugove konsultacija čim budu dostupni podaci o obuhvatu eksproprijacije na nivou pojedinačnih katastarskih parcela, kako bi se obezbedilo da lica obuhvaćena Projektom mogu aktivno i sadržajno da učestvuju u narednim fazama donošenja odluka.

Takođe, IŽS je pružio dodatna pojašnjenja u vezi sa zakonskim postupcima, objasnio principe određivanja naknade za eksproprisanu imovinu i potvrdio da nijedno domaćinstvo neće ostati bez pristupa svojoj nepokretnosti niti će biti raseljeno pre isplate odgovarajuće naknade i ostavljanja primerenog roka za prilagođavanje.

Zahtevi koje nije bilo moguće uvažiti u ovoj fazi Projekta

Pojedini zahtevi, naročito oni koje su u više navrata isticale različite zainteresovane strane ili lokalna zajednica u celini, nisu mogli biti prihvaćeni zbog tehničkih, prostornih ili bezbednosnih ograničenja, i to:

- Izgradnja podvožnjaka u Šumadijskoj ulici (Paraćin);

Projektovanje denivelisanog ukrštanja na ovoj lokaciji nije moguće bez rušenja značajnog broja stambenih objekata. Izgradnjom podvožnjaka bio bi onemogućen direktan pristup iz Ulice Franše d'Eperea fabriци Paraćinka. Pored toga, zbog blizine državnog puta, koji se nalazi na približno 25 m od železničke pruge, nije moguće projektovati rešenje koje ispunjava minimalne bezbednosne kriterijume.

- Izmeštanje planiranog denivelisanog ukrštanja iz Ratara na lokaciju nasuprot Gornjeg Vidova;

Predloženo rešenje podrazumevalo bi ukidanje denivelisanog ukrštanja na lokaciji sa najvećim intenzitetom drumskog saobraćaja i njegovo izmeštanje na područje koje ne raspolaže odgovarajućom putnom infrastrukturom. Istovremeno bi narušilo ravnomeran raspored susednih denivelisanih ukrštanja. Zbog toga je Projektant ocenio da predlog nije opravdan ni saobraćajno ni tehnički.

Kada je reč o privremenim uticajima tokom izvođenja radova (buka, prašina, vibracije i privremene izmene režima saobraćaja), IŽS je pojasnio da će mere za njihovo ublažavanje biti detaljno razrađene kroz Plan upravljanja životnom sredinom i društvenim aspektima izvođača radova (CESMP) i odgovarajuće planove izvođača za pojedina gradilišta, kao i da će svaka eventualna šteta nastala tokom izvođenja radova biti rešavana putem Mehanizma za podnošenje pritužbi (GM), u skladu sa procedurama definisanim u Planu uključivanja zainteresovanih strana (SEP).

Tokom faze izvođenja radova, u skladu sa SEP, IŽS će organizovati najmanje jedan sastanak javnih konsultacija (a po potrebi i dodatne sastanke) u svakoj jedinici lokalne samouprave obuhvaćenoj Projektom (Paraćin, Čićevac, Aleksinac, Kruševac i Niš), radi predstavljanja napretka Projekta i prikupljanja komentara o uticajima građevinskih aktivnosti. Ukoliko se za tim ukaže potreba, IŽS će organizovati i dodatne sastanke u prostorijama mesnih zajednica ili drugim odgovarajućim lokalnim prostorima, na osnovu zahteva zainteresovanih strana, pristiglih pritužbi ili zapažanja tokom monitoringa i obilazaka terena. Na ovim sastancima prisustvovaće i predstavnici izvođača radova i stručnog nadzora.

Pored toga, pre završetka izrade Projekta za izvođenje (PZI) biće organizovani sastanci sa lokalnim zajednicama radi predstavljanja konačnih projektnih rešenja. Plan uključivanja zainteresovanih strana (SEP) biće ažuriran u okviru finalizacije paketa ESIA dokumentacije kako bi obuhvatio i ove planirane aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana.

IŽS će tokom preostalih faza realizacije Projekta nastaviti da unapređuje aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana, oslanjajući se na stečena iskustva i primere dobre međunarodne prakse, kako bi sva preostala pitanja bila rešavana na strukturisan, transparentan i participativan način.

5. Zaključci i naredni koraci

Proces javnih konsultacija za Deonicu 3 obuhvatio je širok spektar zainteresovanih strana i rezultirao značajnim brojem komentara i predloga koji se odnose na tehničke, društvene i aspekte zaštite životne sredine u okviru Projekta.

Više pitanja pokrenutih tokom konsultacija doprineće dodatnim pojašnjenjima i unapređenju ESIA dokumentacije, kao i daljem razvoju projektnih rešenja, gde je to tehnički izvodljivo.

IŽS će nastaviti da održava kontinuiranu komunikaciju sa zainteresovanim stranama tokom realizacije svih deonica i svih faza Projekta, kroz redovno informisanje, ciljane sastanke sa zainteresovanim stranama i kontinuiranu primenu Mehanizma za podnošenje pritužbi (GM).

Projekat ostaje posvećen principima transparentnosti, inkluzivnosti i smislenog uključivanja svih lica i organizacija na koje Projekat može imati uticaj, kao i svih drugih zainteresovanih strana.